

ŠTEVILKA 1 / JANUAR - FEBRUAR 2019

# metalurg

REVILJA SKUPINE IMPOL

METALURŠKI TEHNIKI  
POKLIC  
PRIHODNOSTI

**PRAVE IMPOLČANKE**  
MILJANA SMOGAVEC:  
TUDI  
SODELAVCI  
SO MOJA  
DRUŽINA



**Impol poznam  
že od malih nog**

Rebeka Tramšek

IMPOL R IN R  
**USPEHI,  
NOVOSTI IN  
PRILOŽNOSTI**

## Elektrika se draži

O spremembi cen energentov z Rafkom Atelškom

# Varni in zdravi

**Urednica:** Nina Potočnik

**V** zadnjih letih vse večji poudarek namenjamo varnosti zaposlenih na delovnem mestu. Ni enostaven proces, saj zahteva predvsem spremembo miselnosti ljudi v organizaciji in seveda spremembo organizacijske kulture.

Najprej moramo seveda vedeti, kaj želimo spremeniti. Nato si moramo postaviti jasne cilje, definirati spremembe v načinu vodenja procesov in slednje seveda tudi živeti. Glavni iniciatorji sprememb so vodje.

Vodje so zgled. Težko bo vodja uveljavljal dosledno uporabo zaščitnih sredstev, če se sam sprehaja po proizvodnji brez njih. Težko bo razlagal, da je varnost pomembna vrednota, če se bo ob norih tveganjih zaposlenih obrnil stran.

Ljudje se radi počutimo cenjene, radi vidimo rezultate svojega dela in si želimo ostati varni. Kljub vsem navedenim vrednotam pogosto vseeno izgubimo kompas. Ko se mudi in je treba nekaj nujno narediti, nam notranji glas, ki nas opozarja na nevarnost, pogosto zataji. Pa naj bo to pri vzdrževalnih posegih, pri nastavitvah strojev ali pri vožnji avtomobila. Prepogosto tvegamo preveč, ker smo preveč samozavestni, ker verjamemo, da se nam ne more zgoditi nič, s čimer ustvarimo idealne pogoje za nevarne dogodke.

Po mnenju strokovnjakov za varnost in zdravje pri delu je več kot 90 odstotkov delovnih nezgod posledica nepazljivosti, tveganega ravnanja zaposlenih ali neustreznih odločitev vodstva. Bistveno nižji delež krivde nosijo napake na delovni opremi.

V skupini Impol smo v zadnjih letih uspešno zniževali delež nezgod, vendar še vedno nikakor ne moremo biti zadovoljni s kazalniki, ki jih dosegamo. Če bomo želeli narediti še korak naprej in ustvariti boljše rezultate, bomo morali začeti predvsem drugače razmišljati: dosledno upoštevati navodila za varno delo, nositi osebno varovalno opremo, opozarjati na nevarne dogodke in jih sistematično odpravljati. Predvsem pa mora varnost postati naša vrednota, kar je v večji meri naloga vodij. Susan Pheiffer, strokovnjakinja za varnost in zdravje pri delu, je slednje lepo ubesedila z mislijo: »Vedenje zaposlenih je odsev senice kulture vodenja«. Pri tem pa se zavedajmo, da to ne velja samo za varno delo, temveč tudi za vsa druga področja delovanja zaposlenih v organizaciji.

## Kolofon

Urednica: Nina Potočnik

Lektoriranje: Tina Posavec

Avtorji fotografij: Nino Verdnik

Avtorica ilustracij: Tina Zidanšek

Grafična zasnova in prelom: Janja Murko

Grafična zasnova naslovnice: Aritmija, d. o. o.

Vir fotografij: [www.sxc.hu](http://www.sxc.hu), [www.freegreatpicture.com](http://www.freegreatpicture.com) in osebni arhivi, FP.

Tisk: Grafis, d. o. o.

Naklada: 1.100 izvodov.

Naslov uredništva: Metalurg, Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica

Elektronska pošta: [nina.potocnik@kadring.si](mailto:nina.potocnik@kadring.si)

Telefon: 02/80 55 209

Nagrade v tokratni številki podarja Mercator.



Ujeli smo vas ...







10



12



24



28



30

## Kazalo

Certifikat EN 9100 odpira nove priložnosti  
 Metalurg popotnik  
 Metalurški tehnik – poklic prihodnosti  
 Impol R in R  
 Intervju: Rebeka Tramšek  
 Analiza delovnih nezgod  
 Prave Impolčanke  
 Razpis letovanja

5  
 6  
 8  
 14  
 18  
 20  
 26  
 31



Življenje ni narejeno iz želja, temveč iz  
 dejanj vsakogar izmed nas.

Paulo Coelho

# Informacijska podpora delu vodij

## Uvajanje kadrovsko-informacijskega sistema HRM 4.0

Tekst: Nina Potočnik

V skupini Impol širimo uporabo novega kadrovsko-informacijskega sistema HRM 4.0. Sistem smo prvotno zasnovali, da bomo lahko zadovoljili potrebe kadrovske funkcije, pri čemer smo sledili naslednjim ciljem: zagotoviti korporativno upravljanje kompleksne poslovne skupine, slediti zahtevam korporativne strategije in zagotoviti strateško upravljanje z zaposlenimi.

Z novim informacijskim sistemom HRM 4.0 je skupina Impol pridobila ustrezno platformo za obvladovanje kompleksnosti upravljanja s kadri. Novi informacijski sistem omogoča razvoj kadrov s pomočjo ciljnega vodenja, spremljanja aktivnosti, razvoja kompetenc, upravljanja z znanjem, merjenja delovne uspešnosti, spremljanja dinamike v podjetju (merjenje organizacijske klime, anketni vprašalniki, forumi), spodbu-

janja inovativnosti (prijave koristnih predlogov, inovacij), obvladovanja področja varstva pri delu (evidence, zdravniški pregledi, delovne nezgode, incidenti) in posredovanja povratnih informacij. Napredna analitika omogoča ažurno spremljanje ključnih kazalnikov razvoja kadrov, obenem pa sistem s svojo povezljivostjo s ključnimi institucijami poenostavlja administrativne procese in procese poročanja. Cilj je, da bo aplikacija dolgoročno na voljo vsakemu zaposlenemu, kar bo spodbudilo osebni razvoj, dvosmerni tok komunikacije in gradnjo pripadnosti. Seveda bo z uporabo aplikacije tudi obvladovanje podatkov veliko lažje. Poleg procesa usposabljanj in vodenja zdravniških pregledov, ki so jih vodje in skrbniki informacijsko že obvladovali, v sistem vključujemo tudi druge funkcionalnosti, ki so namenjene razvoju zaposlenih.



## Vrednost delnic

Tekst: Darja Spindler

Znani so podatki o nerevidirani knjigovodska vrednosti delnice družbe Impol 2000, d. d., po obračunu za mesec januar 2019. Knjigovodska vrednost delnice Impola 2000, d. d., znaša 57,56 evra, knjigovodska vrednost delnice, ugotovljena iz konsolidirane bilance stanja skupine Impol (izključen kapital manjšinskih lastnikov), pa znaša 192,42 evra.

## Pohvalno



Sodelavki že 30 let



Marljivi zaposleni



Sodelavci in prijatelji



Ogled proizvodnje GKN

Pri ogledu proizvodnje smo iskali »prave Impolčanke« in tako naleteli na Miljano Smogavec in Marijo Koren, ki sta sodelavki v Impolu že 30 let. Ena izmed boljših stvari na delovnem mestu so sodelavci, s katerimi se razumemo in si zaupamo. Obilo medsebojnega razumevanja ob delu želimo vsem.

Dr. Varužan Kevorkijan, direktor družbe Impol R in R, se vsem svojim sodelavcem zahvaljuje za dobro sodelovanje v prejšnjem letu. Zaveda se, da k uspešnemu delovanju družbe prispevajo vsi zaposleni. S ponosom pozdravlja delo, ki so ga v letu 2018 uspešno opravili, in verjame vanje tudi v prihodnje.

Boris Bračić, sodelavec v Impolu LLT, pohvali svoje sodelavce: »Tako pozirajo naši sodelavci iz skladišča vhodne surovine Livarne.« Na sliki so Tadej Žel, Jernej Zafošnik, Robert Gaberc in Dragan Tomič. Čestitke, uigrana ekipa! Še naprej vam želimo veliko dobrega sodelovanja, pošljite še kakšno fotografijo!

Februarja so si zaposleni v PP cevarna ogledali podjetje GKN in se seznanili z njihovim delom na področju vitke proizvodnje. Dobili so veliko novih idej, ki jim bodo pomagale pri njihovem nadaljnjem delu. Podjetje GKN je vodilni svetovni proizvajalec avtomobilskih transmisij in avtodielov z več kot 400 zaposlenimi.



# Vstopamo v letalsko industrijo

## S certifikatom EN 9100 se nam odpirajo nove priložnosti

**Priprava:** Janja Murko

**D**ecembru 2018 je potekala presoja letalskega standarda EN 9100. Mednarodno priznani standard sistema kakovosti, ki je značilen za vesoljsko oziroma letalsko industrijo, pomeni korak naprej h konkurenčnemu svetu, kjer je bistvena sestavina za uspeh lahko prav pridobljeni standard, s katerim dokazujemo svojo kakovost. O poteku pridobivanja certifikata smo na kratko povprašali Barbaro Hribernik Pigac.

### Prizadevanja za pridobitev standarda potekajo že dlje časa. Koliko časa ocenjujete, da se je skupina Impol skupno pripravljala na presojo zunanjega presojevalca?

Upravni odbor je konec leta 2017 sprejel odločitev, da se bomo v Impolu certificirali po standardu EN 9100. V letu 2018 smo pričeli sodelovati s certifikacijsko hišo DQS, in sicer s podružnico v Zagrebu. Imenovali smo delovno skupino, ki je vodila implementacijo standarda v procesih, ki so vključeni v obseg sistema.

Certifikacijska hiša DQS, natančneje njihova sodelavka gospa Suzana Richter, je izvedla pregled pripravljenosti na certifikacijo, t. i. analizo vrzeli. Že spomladi 2018 smo morali določiti datum zunanjih presoj, in sicer tako presojo prve kot tudi druge stopnje. Presojevalci za letalski standard so namreč zelo zasedeni, zato je bila rezervacija termina nujna, če smo želeli izvesti certifikacijo še v letu 2018. Imenovali smo tudi predstavnika vodstva, to je Jure Stegne, direktor za tehnologijo in razvoj v družbi Impol PCP. Določili smo obseg certifikacije, ki je v primerjavi z ostalimi presojami precej skrčen. Kljub vsemu nam ta obseg omogoča, da plasiramo izdelke na trg letalske industrije, obseg certificiranja pa lahko v naslednjih letih razširimo še na dodatne procese. Tudi po izvedeni certifikacijski presoji implementacije še nismo zaključili. Odpraviti moramo vse ugotovljene neskladnosti in dokazila o tem zapisati v informacijski sistem »Online Aerospace Supplier Information System« ali krajše OASIS.

### Kaj smo med pripravami na presojo za standard EN 9100 izboljšali v skupini Impol?

Veliko energije smo vložili v pravilen način obvladovanja merilne opreme, ki se uporablja za izdelke, namenjene letalski industriji. Uredili smo evidenco podatkov o uporabljeni merilni opremi, ki smo jo uporabljali za posamezen delovni nalog. Evidence zaenkrat vodimo ročno, vendar že sedaj vemo, da bomo morali informacijske sisteme v proizvodnji nujno nadgraditi.

### Presoja vključuje pregled procesov na več področjih. Na katerem področju se je izvajala presoja v skupini Impol in kako je potekala na posameznem področju?

Presojalo se je izpolnjevanje zahtev vseh točk standarda, razen zahtev za razvoj izdelkov za letalsko industrijo, saj v

Impolu izdelkov ne razvijamo sami. Tako so bili v presojo vključeni procesi vodenje in upravljanje, nabava, prodaja, procesni inženiring, preizkušanje in umerjanje meril, infrastruktura, informatika in proizvodni procesi Livarna, Cevalna ter Impol-FinAl z vzdrževanjem.

### Kaj pomeni pridobitev certifikata za skupino Impol?

Dele za vgradnjo v izdelke letalske industrije proizvajajo organizacije, ki so certificirane po standardu EN 9100. S pridobitvijo certifikata se nam odpirajo priložnosti za prodor na zahtevno tržišče visokokakovostnih izdelkov, kjer so tudi cene izdelkov ustrezno višje. Vsekakor bo pridobitev certifikata povečala naš ugled dobavitelja pri kupcih. Kot nosilec certifikata bomo prepoznani tudi v informacijskem sistemu OASIS, kjer so potencialnim kupcem na voljo vse informacije o našem certificiranem proizvodnem programu.

### Kaj so bile prve ugotovitve presoje?

Ugotovljena je bila ena večja in šest manjših neskladnosti. Trenutno čakamo, da presojevalci potrdijo predlagane korektivne ukrepe. Več neskladnosti je bilo povezanih z neupoštevanjem predpisanih postopkov in nedoslednim vodenjem zapisov.

### Na katerem področju imamo še največ izzivov?

Največ izzivov nas čaka na področju informacijske podpore v proizvodnih procesih, ki bi povsem nadomestila ročno evidentiranje in prepisovanje podatkov z avtomatskim zapisovanjem.

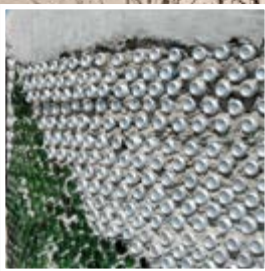


Standard EN 9100 pomeni tudi določene organizacijske spremembe





**Los Angeles** - Slovensko podjetje Pipistrel, ki za družbo Uber Elevate razvija električna zračna plovila ali t. i. leteče taksije, je na Uberjevi konferenci v Los Angelesu predstavilo koncept svojih električnih zračnih plovil z navpičnim vzletanjem in pristajanjem. V podjetju poudarjajo, da ne gre za novo vrsto helikopterja. Predstavili so nove pogonske rešitve z integriranim vertikalnim vzletnim sistemom, ki je tih in učinkovit ter zmanjša stroške letenja glede na predhodne modele. Prevažal bi lahko do šest potnikov, projekt pa morajo končati do leta 2021, ko bodo letalnike predstavili na razstavi Expo v Dubaju.



**Argentina** - Moški iz Argentine je svoj dom v celoti zgradil iz recikliranih materialov. Ta »masiven« dom vsebuje približno šest milijonov recikliranih steklenic in drugih odpadnih materialov. Čeprav so steklenice v Argentini vračljive, je Inženieri zbiral zavržene in nevračljive steklenice z ulic in pri sosedih. Sedaj je prav znan lik v svojem kraju Quilmes, z njim je bilo opravljenih tudi veliko intervjujev.



**Združene države Amerike** - V začetku 19. stoletja so se norveški gasilci pri podjetju Alcoa s sedežem v ameriški zvezni državi Pensilvaniji pozanimali, ali obstaja kakšna alternativa težkim železnim podaljškom lestev, ki so jih takrat uporabljali. Potrebovali so lestev, ki je zanesljivejša in jo je lažje upravljati. Lestev iz aluminija je v primerjavi s takratnimi lesenimi lestvami veliko lažja in odpornejša proti ognju. Prav tako je odporna na različne vremenske razmere, ne rjavi in ne poka, če pride v stik z vodo, je sicer spolzka, a se jo lahko pobriše. Takšen je bil začetek aluminijastih lestev, danes pa so na voljo že posebej izolirani aluminijasti modeli lestev, tudi ojačani s plastiko.



**Mehika** - Zanimivo zgradbo v Mehiki so projektirali arhitekti iz Kalifornije. Zgradbo namreč obdajajo aluminijasti trakovi, ki segajo tudi v notranjost stavbe in tako krasijo pisarne. Zanimiva oblika šestnadstropne zgradbe ovalno zaključuje dve strani sicer kvadratno oblikovane zgradbe. Arhitekti so si prizadevali za ohranjanje maksimalne površine tal v notranjosti stavbe. Zunanost stavbe je obdana s temnim steklom, s čimer čez dan zagotavljajo dobro vidljivost v notranjosti. Na konstrukcijo zgradbe je pritrjenih 272 unikatno ukrivljenih aluminijastih »plavuti«.





**Francija** - Mineva že 21 let, odkar je Marco Pantani s svojim aluminija-stim kolesom Bianchi Mega Pro XL zmagal na kolesarski dirki po Franciji. Po dolgih 33 letih je bil prvi Italijan, ki je zmagal na francoski kolesarski dirki Tour de France. Leto kasneje je ponovno veljal za favorita, vendar so ga obtožili dopinga, česar ni nikoli prebolel. Njegov znan izrek je: »Za zmago ne rabim dopinga. Vse, kar rabim, je vzpon«. Pantani je imel več različnih vzdevkov, med njimi je najbolj znan »Il Pirata« oziroma slovensko pirat, ki ga je dobil zaradi pobrite glave, nošenja naglavne rute in uhanov, znan pa je bil predvsem po osvajanju najvišjih gora. Danes pri »specialkah« popularizirajo kolesa iz karbonskih materialov, kljub temu pa aluminijasta kolesa še vedno veljajo za zelo kakovostna kolesa.



**Švica** - Švicarsko podjetje ANYbotics, ki se ukvarja s proizvodnjo robotike, je na razstavi elektronike v Las Vegasu predstavilo ANYmal robot. Gre za robota na štirih tačkah, ki spominja na psa, njegov namen pa je dostava paketov neposredno pred vrata potrošnikov. Na razstavi je t. i. pes robot skočil iz poštnega vozila, na svoji poti je prestopil skuter in se povzpел na sprednjo stopnico verande. Ko je prišel do vhodnih vrat, je »kužek« dvignil šapo, pozvonil in nežno potisnil paket na prag. Preden se je vrnil v vozilo, je zaplesal in s tem proslavil uspešno izvedbo naloge. Kuža robot je le eden izmed mnogih izumov na področju dostave nakupov na dom.



**Italija** - Med 6. in 27. oktobrom je v italijanski galeriji Spazio COMEL potekala razstava z nazivom Harmonije v aluminiju. 13 izbranih finalistov je predstavilo svoje izdelke, obiskovalci pa so lahko glasovali za najboljšega umetnika. Zmagovalec razstave je bil Sergej Filatov z delom Platasonus, ki je v svojem umetniškem delu povezal avantgardno glasbo in vizualno umetnost. Aluminij je uporabil kot zvočno kovino, jo oblikoval v zanimivo konstrukcijo in povezal z izvorno ter minimalno tehnologijo. Zahvaljujoč udarnemu delovanju žic, ki jih premikajo enostavne električne naprave, je ustvaril glasbo in tako dosegel diskretno, intimno harmonijo.

# Metalurg popotnik

# Metalurški tehnik

Tekst: Nina Potočnik

**P**rogram metalurški tehnik je pomembna pridobitev za občino Slovenska Bistrica, predvsem za mlade, ki si še oblikujejo svojo karierno pot in imajo tako priložnost, da se v lokalnem okolju vključijo v šolanje, ki jim bo omogočilo priložnost za zaposlitev v panogi, ki ustvarja skoraj četrtino državnega BDP.

## Svetla prihodnost za metalurge

Program metalurški tehnik se že tri leta izvaja na Srednji šoli Slovenska Bistrica. Tudi v šolskem letu 2019/2020 bo ponovno objavljen razpis, in sicer bo razpisanih 32 prostih mest. Na Srednji šoli Slovenska Bistrica so nad odzivom in motivacijo dijakov pozitivno presenečeni in ponovno upajo na veliko zanimanje. Na splošno se v Sloveniji zadnje desetletje kaže trend upadanja dijakov na tehničnih smereh, ki sicer ponujajo priložnost za zaposlitev v panogah, ki so za Slovenijo najpomembnejše. V teh panogah imajo dijaki najboljše možnosti za zaposlitev in dober zaslužek. Metalurgija denimo ustvari več kot četrtino slovenskega BDP, strokovnjakov na tem področju pa primanjkuje. Glede na svetovne trende in usmerjenost v izvoz panogi napovedujejo dolgoročno rast, kar pomeni svetlo prihodnost za vse, ki bodo postali strokovnjaki na tem področju.

**POKLIC  
PRIHODNOSTI:  
Metalurški tehniki  
imajo velike možnosti  
za zaposlitev.**

## Pokroviteljstvo skupine Impol

V skupini Impol smo se za pridobitev programa aktivno zavzemali in se s tem namenom vključevali v številne aktivnosti. Med drugim smo finančno podprli Srednjo šolo Slovenska Bistrica pri opremljanju laboratorija, prav tako smo vzpostavili sodelovanje pri zagotavljanju počitniške prakse. Vzvod za tovrstno sodelovanje je precej visoka potreba po kompetentnem kadru z ustreznimi izobrazbo.

Za skupino Impol je metalurški tehnik eden najbolj iskanih profilov pri zaposlovanju. »Prav iz tega razloga smo za dijake programa metalurški tehnik razpisali 15 kadrovske študentske študijske in bomo z razpisovanjem študentske študijske tudi nadaljevali«, pojasnjuje Brigita Juhart.

**Kadrovska  
študentska  
skupine Impol  
omogoča zaposlitev  
po šolanju.**

## Delovna mesta s perspektivo

Poleg tega, da delodajalci pravzaprav z odprtimi rokami čakajo na ustrezno strokovno usposobljen kader, so tudi plače zaposlenih v metalurgiji v zadnjih letih v porastu in v številnih podjetjih presegajo povprečno slovensko plačo. Obenem so se močno izboljšali pogoji dela. Danes metalurški tehniki v večji meri upravljajo stroje, urejajo nastavitve in spremljajo izvajanje tehnoloških procesov. Fizično delo se je močno zmanjšalo, zato pa se zahtevajo druge kompetence, kot so strokovno znanje o materialih, poznavanje strojev, računalniška pismenost in inovativnost.

## Praktično usposabljanje sistemsko urejeno

Za vse Impolove študentske ob pričetku šolanja pripravimo program usposabljanja za obdobje štirih let. Pri tem velik poudarek namenimo spoznavanju celotnega sistema in ključnih procesov – litja, valjanja in stiskanja. Dijaki zaokrožijo po različnih obratih, se seznanijo z različnimi postopki dela in spoznajo ljudi. S tem si zagotovijo dobro popotnico za prve delovne dni v skupini Impol. Študentski so vključeni tudi v program počitniške prakse, in sicer vsako leto vsaj en mesec opravljajo delo v eni izmed družb skupine Impol. Za vsakega dijaka pripravimo program usposabljanja in mu dodelimo mentorja. Po zaključnem obdobju počitniške prakse naredimo kratek

## Ogled proizvodnje

Bodoči dijaki, starši in vsi, ki vas zanima kariera v metalurgiji, vabljeni v četrtek, 7. marca 2019, ob 16.00, pred Industrijsko cono Impol.

Prijave zbiramo na simona.kolar@kadrings.si ali na telefonsko številko 031-346-768 do ponedeljka, 4. marca 2019.

pregled uspešnosti izvajanja mentorstva.

## Zaposlitvene možnosti

Glede na pomembnost metalurgije v slovenskem prostoru je bil skrajni čas za ponovno vzpostavitev programa metalurški tehnik. Samo s kovinsko-predelovalno industrijo se ukvarja skoraj 3.000 podjetij, ki skupaj zaposlujejo več kot 50.000 ljudi. Slovenske družbe, ki se ukvarjajo z metalurgijo, ustvarijo skoraj četrtino BDP v Sloveniji. Panoga v zadnjih petih letih beleži stalno rast.

»Vključitev v program metalurški tehnik je pametna odločitev. Upam, da bodo to spoznali tudi bodoči dijaki in se odločili za izobraževanje v tej smeri. Metalurški tehniki bodo imeli realne možnosti za zaposlitev«, pojasnjuje Brigita Juhart.

**Razpis za študentske  
za šolsko leto  
2019/2020 je objavljen  
na spletni strani [www.  
impol.si/o-podjetju/  
študentske](http://www.impol.si/o-podjetju/studentske).  
Rok: 1. 8. 2019.**

## Skupina Impol za šolsko leto 2019/2020 razpisuje 15 študentske študijske

Vsak dijak programa metalurški tehnik, ki je študentski skupine Impol, prejme študentsko v višini 100 evrov mesečno, kar je enako 12 odstotkom zajamčene plače v Sloveniji. Vsak študentski po uspešno zaključenem šolanju prejme pogodbo o zaposlitvi, najbolj perspektivni pa dobijo priložnost za nadaljevanje študija. Vsi študentski imajo prav tako priložnost za opravljanje počitniškega dela v poletnih mesecih, s čimer si lahko zaslužijo še nekaj dodatne žepnine.



## Pogovor z dijaki Srednje šole Slovenska Bistrica

### Zakaj ste izbrali ta izobraževalni program, kaj vas je pritegnilo?

**Žana Jug Blagovič:** »Ker je nov program, je nekaj drugačnega in predstavlja dobre možnosti za zaposlitev. Všeč mi je, da sem pridobila štipendijo in imam šolo blizu.«

**Žiga Kapun:** »Ko sem se odločil za vpis v srednjo šolo, mi je bil program všeč, ker je nov in ker je šola v bližini. Ta program ponuja možnosti za zaposlitev, saj je metalurg poklic prihodnosti. Všeč mi je bližina Impola, ki je velik delodajalec.«

**Žiga Kalšek:** »Odločil sem se med dvema programoma. Za tega sem se odločil, ker ponuja zaposlitev v prihodnosti in ker mi je to delo všeč.«

**Žan Krček:** »Odločil sem se med več programi, v metalurški stroki sem videl prihodnost. Pritegnila me je bližina šole, možnost zaposlitve takoj po šolanju ali pa nadaljevanje šolanja in kadrovska štipendija.«

**Timotej Rakuša:** »Odločil sem se med dvema programoma, tukaj me je pritegnila štipendija, zagotovljena zaposlitev po šolanju in bližina šole.«

### Kateri predmeti v šoli so vam najbolj všeč?

**Žana Jug Blagovič:** »Meni so najbolj všeč angleščina, slovenščina, materiali in metalurgiji in matematika.«

**Žiga Kapun:** »Športna vzgoja, mehanika, metalurška tehnologija, v prejšnjem letniku mi je bilo všeč tehnično komuniciranje in informatika, kjer smo veliko delali z računalnikom.«

**Žiga Kalšek:** »Meni je najbolj všeč športna vzgoja, metalurška in procesna tehnologija ter materiali v metalurgiji.«

**Žan Krček:** »Najbolj sta mi všeč matematika in športna vzgoja, prav tako pa tudi procesna metalurgija in tehnično komuniciranje v lanskem letu.«

**Timotej Rakuša:** »Meni pa mehanika, športna vzgoja, angleščina in informatika.«

### Kaj pričakujete od delovne prakse v Impolu?

**Žana Jug Blagovič:** »V šoli je bolj teorija, pri praksi bomo spoznali postopke dela. Prve delovne izkušnje v Impolu pa sem že pridobila med poletnimi počitnicami, kjer sem opravljala dela pomočnika.«

**Žiga Kapun:** »Da bom na praksi lahko uporabil, kar sem se naučil v šoli in da bom videl, kako delujejo procesi, o katerih se učimo.«

**Žiga Kalšek:** »V šoli je bolj teorija, na

delovni praksi bo poudarek na postopkih dela, tako da bomo kasneje ob zaposlitvi že znali delati. Med šolskimi počitnicami sem opravljal študentsko delo v Impolu, kjer sem odstranjeval aluminijasto folijo iz tulcev in pomagal pri drugih delih.«

**Žan Krček:** »Pričakujem, da bo tako zanimivo, kot je bilo počitniško delo, da bomo najprej pomagali, potem pa lahko tudi sami kaj naredili. Imel sem mentorja, ki mi je pokazal, kako se dela na strojih.«

**Timotej Rakuša:** »Tudi jaz pričakujem, da bo tako zanimivo, kot je bilo počitniško delo, kjer mi je mentor pokazal delo na dveh različnih strojih. Zaenkrat se mi zdi premalo praktičnega pouka, želel bi tudi v praksi čim bolj uporabiti, kar se učimo v šoli.«

### Kako vam je všeč predmet materiali v metalurgiji, kjer predava Impolov raziskovalec dr. Matej Steinacher?

**Žana Jug Blagovič:** »Je eden mojih najljubših predmetov, saj se vidi, da ima profesor veliko praktičnih izkušenj, šolsko uro pa naredi zelo zanimivo.«

**Žiga Kapun:** »Profesor Steinacher vse lepo razloži, vedno vpraša, če kdo kaj ne razume in se potrudi, da nam podrobno razloži stvari. Ima dobra predavanja.«

**Žiga Kalšek:** »V redu mi je pri predmetu, saj nam vse podrobno razloži.«

**Žan Krček:** »Predavanja profesorja Steinacherja so zelo podrobno razložena, vidi se, da ima veliko znanja s tega področja.«

**Timotej Rakuša:** »Predmet mi je zelo všeč in se mi zdi za našo stroko zelo pomemben, profesor zna dobro razložiti snov.«

### Kaj vam pomeni kadrovska štipendija, ki jo prejmete v Impolu?

**Žana Jug Blagovič:** »Štipendija mi je pomembna, saj s tem pridobim samostojnost pri upravljanju z denarjem.«

**Žiga Kapun:** »Imam državno štipendijo, porabim jo za nakup karte in kakšnih drugih stvari, ki so samo zame.«

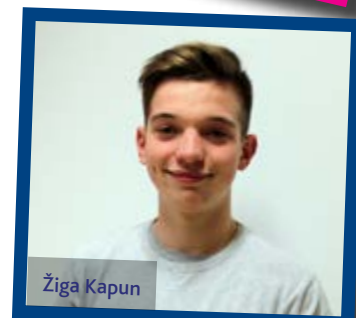
**Žiga Kalšek:** »To je moj denar, s katerim si lahko kupim nekaj zase in nisem toliko odvisen od staršev.«

**Žan Krček:** »Štipendija mi je zares pomembna, saj mi daje motivacijo za šolanje, sploh to, da se štipendija z dobrimi rezultati lahko zviša.«

**Timotej Rakuša:** »Menim, da je bila to zares dobra ideja Impola, všeč mi je, da imam svoj denar, motivira me to, da si jo lahko zvišam z dobrim uspehom.«



Žana Jug Blagovič



Žiga Kapun



Žiga Kalšek



Žan Krček



Timotej Rakuša

# Elektrika se draži

## Spremembe cen energentov pomembno vplivajo na stroške v proizvodnji

Tekst: Rafko Atelšek

Učinkovita raba energije pomeni porabo manj energije za doseganje enakih ciljev. Najpomembnejše je seveda zavedanje vsakega posameznika in celotne družbe za uresničitev zastavljenih ciljev, pri čemer se povečuje uporaba sodobnih tehnologij, upoštevajo pa se tudi zastavljeni ukrepi na tem področju. Cilj je razvijati trajnostno in nizkoogljično družbo, ki primarno skrbi za okolje in se bori proti podnebnim spremembam. Skladno z zahtevami Direktive o energetske učinkovitosti (2012/27/EU) ima Slovenija zastavljen nacionalni cilj zmanjšanja celotne porabe energije za 20 odstotkov do leta 2020, pri čemer so najpomembnejša področja za spodbujanje učinkovite rabe energije ravno proizvodnja, promet in končna raba energije.

### Cilji skupine Impol na področju energije

V skupini Impol že desetletja skrbimo za okolju prijazno ravnanje. Predanost zmanjševanju vplivov na okolje tesno povezujemo z lokalnim okoljem in tako soustvarjamo prijetne življenjske razmere za naše zaposlene in okoliške prebivalce. Glede na kazalnike racionalne rabe energije za skupino Impol v letu 2018, vključno z mesecem novembrom, je razvidno, da je poraba električne energije v letu 2018 v primerjavi z letom prej porasla. Višja poraba električne energije

je seveda posledica večjega obsega proizvodnje, istočasno s porabo pa je porasla tudi proizvodnja elektrike v skupini.

### Kakšne izzive pričakujete v letu 2019 na področju zagotavljanja električne energije za skupino Impol?

Na področju zagotavljanja električne energije se ukvarjamo z dvema nalogama. Prva je zagotovitev ustreznega omrežja za prenos električne energije do porabnikov. Obstoječi daljnovod od RTP Slovenska Bistrica do GTP Impol večino časa obratuje na zgornji meji svoje prenosne zmogljivosti. Rešitev bo namestitev novega kablovoda, ki bo zamenjal obstoječega. Kablovod bo potekal po trasi nove zahodne obvoznice. Že več kot eno leto intenzivno sodelujemo z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, ki bo investitor za projekt obvoznice. V pripravi je dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja. Po optimističnem scenariju bi lahko z izvedbo skupnega projekta izgradnje zahodne obvoznice in namestitve kablovoda pričeli že v drugi polovici letošnjega leta. Druga zelo pomembna naloga je zagotavljanje čim ugodnejše cene električne energije. Medtem ko se za gospodinjstva cena električne energije zelo malo spreminja glede na borzno ceno, veljajo za podjetja drugačna pravila. Skupina Impol je velik odjemalec električne energije.

To energijo kupujemo po aktualnih borznih cenah za različna časovna obdobja.

### Ali se napovedi za višjo ceno električne energije že izpolnjujejo?

Na borzno ceno električne energije vpliva veliko dejavnikov. Kratkoročni dejavniki, ki povzročajo višanje cene, so vroča poletja, pomanjkanje vodnih virov (energija iz hidroelektrarn je najcenejša), okvare na elektrarnah in omrežjih ter razne mednarodne politične odločitve. Globalno pa na borzno ceno najbolj vpliva obdobje gospodarske rasti ali recesije. V obdobju zadnje recesije se je cena električne energije močno znižala. Cene so bile ugodne do sredine leta 2016, ko so začele rahlo naraščati. Izredno turbulentno cenovno obdobje se je začelo v drugi polovici leta 2017. Današnje borzne cene so približno 70 odstotkov višje, kot so bile v letu 2016.

### Drugi ključni energent je zemeljski plin – kako ocenjujete gibanje cen in potrošnje tega energenta?

Tudi za zemeljski plin veljajo na borzi podobna pravila kot za električno energijo. Najpomembnejši dejavniki, ki vplivajo na ceno, so gospodarska rast in cena nafte na trgu. Ker je zemeljski plin pomemben vir energije za ogrevanje objektov, tudi zimske temperature vplivajo na ceno. Kadar so zime mile, cene običajno padejo nekje sredi februarja. Pri zemeljskem plinu je bil skok cen nekoliko manjši kot pri električni energiji. Kljub temu je bila cena konec leta 2018 približno za 50 odstotkov višja kot v letu 2016.

### Kakšne so možnosti prihrankov energije pri proizvodnji?

Takšno povišanje cene predstavlja velik udarec tudi za skupino Impol. Na letnem nivoju govorimo o milijonskih številkah povečanega stroška zaradi povišanja borzne cene električne energije. Energetski pregledi v letih 2013 in 2019 so pokazali, da



#### Rafko Atelšek, Impol Infrastruktura

»V skupini Impol že desetletja skrbimo za okolju prijazno ravnanje. Predanost zmanjševanju vplivov na okolje tesno povezujemo z lokalnim okoljem in tako soustvarjamo prijetne življenjske razmere za naše zaposlene in za okoliške prebivalce. Na področju zagotavljanja električne energije se ukvarjamo z dvema nalogama: zagotovitev ustreznega omrežja in zagotavljanje čim ugodnejše cene elektrike.«



relativno dobro ravnamo z energenti. Kakšnih revolucionarnih prihrankov v obsegu 10 odstotkov ni možno pričakovati. A že prihranek odstotka ali dveh bi pomenil šestmestno številko v evrih, za kar se je vredno potruditi.

**Kako nam lahko sistem ENIS pomaga pri varčevanju z energijo?**

Sistem ENIS omogoča online spremljanje porabe energentov na vseh večjih strojih, pečeh in linijah v IC Im-pol v Slovenski Bistrici. Gre za spletno aplikacijo, dostop lahko dobi vsakdo, ki to za svoje delo potrebuje. Poleg porabe energije so v sistemu tudi podatki o proizvodnji, kar omogoča

spremljanje specifične rabe energije. Predvsem sprotno spremljanje specifične rabe energije je podatek, ki vodjem proizvodnje in tehnologom omogoča racionalizacijo.

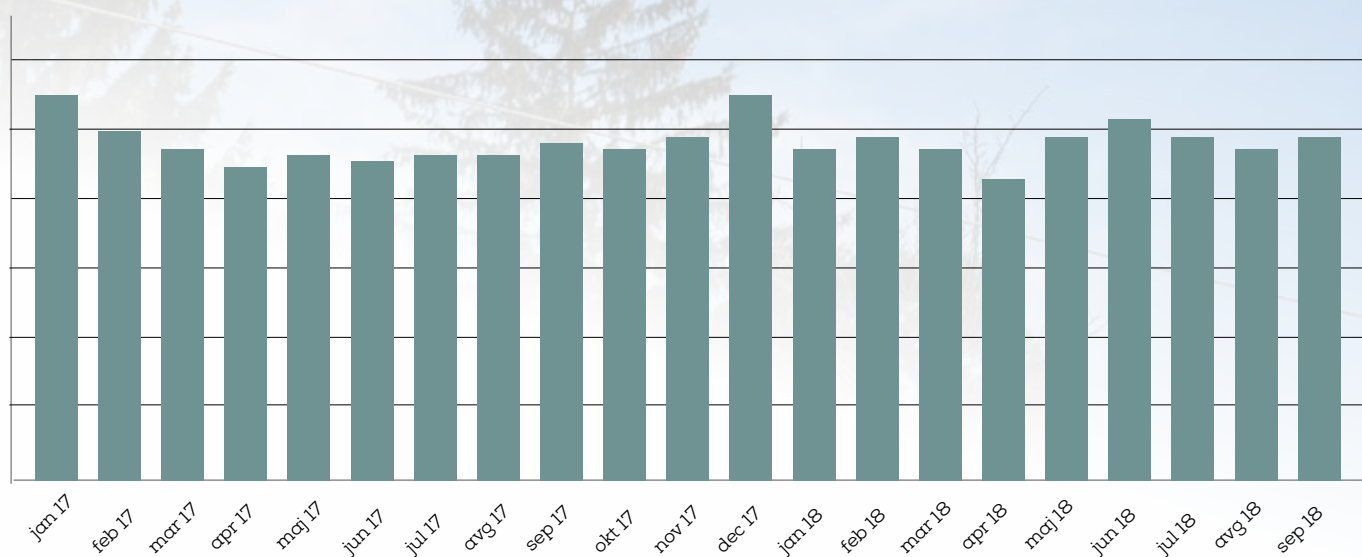
**Pridobivanje energije je povezano tudi z obremenjevanjem okolja. Menite, da bo dražja energija povečala tudi obremenitev okolja?**

Vsakršno pridobivanje energije predstavlja tudi določeno obremenitev okolja. Pri nekaterih načinih pridobivanja električne energije močno obremenjujemo okolje v fazi izgradnje in razgradnje, medtem ko je samo obratovanje dokaj čisto. V to skupino

spadajo hidroelektrarne, saj gradnja jezov pomeni velik ekološki poseg, in solarna energija. Za izdelavo panelov je potrebno veliko energije, pojavljajo pa se tudi težave z razgradnjo. Drugi način, kamor spadajo termoelektrarne, je ekološko manj sporen v času gradnje, vendar pa termoelektrarne obremenjujejo okolje s samo proizvodnjo.

Dražja energija nima neposrednega vpliva na obremenjevanje okolja. Vendar potreba po energiji iz dneva v dan narašča, zato je treba graditi nove proizvodne vire. To lahko kompenziramo z uporabo energetsko učinkovitejših naprav in procesov.

Specifična raba energije po mesecih v letih 2017 in 2018



Notranjost trafo postaje



Potovanje elektrike v procese



Redukcija električnega toka

# Kaj dogaja?

## Družbe poročajo

Zbrala: Janja Murko



Zadnja usklajevanja za nov stroj Schumag 4

## Impol PCP

- V družbi Impol PCP so v začetku januarja uspešno zaključili z obsežnimi remontnimi deli v vseh obratih.
- V PP cevarna se pripravljajo na menjavo vodnega hladilnega stolpa, ki je ključnega pomena za zagotavljanje nemotenega obratovanja hladilnega sistema.
- V PP cevarna zaključujejo gradbena dela in zadnja usklajevanja z dobaviteljem za nov stroj - avtomatsko linijo ki bo oskrbovala Schumag 4.
- V PP profilarna so v januarju zamenjali in vgradili novi hladilni sistem na, ki omogoča hlajenje profilov za avtomobilsko industrijo, »crash« profile.
- V PP profilarna poteka zaključna faza montaže nove stiskalne linije 25MN, kmalu pričenjajo s testno in nato z enoizmensko proizvodnjo.
- Izgradnja regalnega skladišča končnih izdelkov je prav tako v zaključni gradbeni fazi.



Generalna zamenjava obzidave na enokomorni topilni peči 2A

## Impol LLT

- Januarja je bila zaključena generalna zamenjava obzidave na enokomorni topilni peči 2A. Zamenjava obzidave je bila nujna zaradi večkratnih izpadov zaradi popravil in posledično slabše produktivnosti.
- V redno proizvodnjo so januarja predane hidravlične klešče za izvlačenje drogov. Klešče doprinesejo k hitrejši manipulaciji pri izvlačenju drogov iz livne jame in so varnejše za uporabo.
- Pričelo se je testiranje čiščenja taline s pomočjo rotorskih injektorjev. Z omenjeno metodo pridobimo temeljiteje očiščeno talino in s tem višjo kakovost izdelka.
- Služba za vzdrževanje je uspešno zaključila z novoletnimi vzdrževalnimi deli.



Pričeli so s testiranjem čiščenja taline s pomočjo rotorskih injektorjev





Urejene delavnice gasilcev

## Impol FT

- V družbi Impol FT so izdali brošuro za ponudbo celotne palete rebraste pločevine za evropski in ameriški trg z namenom višje rasti prodaje.
- Testirajo škarije RL6, ki so pripravljene za redno proizvodnjo.

## Impol Infrastruktura

- Gradbena dela na projektu 25-MN stiskalne linije v PP profili se bližajo h koncu. Zaključena so dela v hali, v kateri je postavljena stiskalnica, regalnem skladišču za drogeve in v pralnici orodij. Visokoregalno skladišče za gotove izdelke je večinoma zaključeno, v objektu potekajo namestitvena dela. Potekajo še dela pri ureditvi okolice.
- V kotlovnici je postavljen nov toplovodni kotel za ogrevanje industrijske cone. S tem smo nadomestili kotel, ki tehnično ni bil več izpraven in zaradi okoljskih zahtev ni imel več dovoljenja za obratovanje.
- V decembru je bila izvedena gasilska vaja - »Požar in evakuacija iz stavbe družbe Impol R in R«.
- Konec decembra 2018 je potekal redni letni remont. Poleg rednih opravil v času remonta je potekal tudi pregled notranje plinske instalacije z namenom prehoda tlaka iz enega na dva bara v celotnem notranjem omrežju. Plinske instalacije ustrezajo novim zahtevam, prehod bo ob naslednjem remontu.
- Sistem ENIS je bil predan v uporabo vsem proizvodnim družbam.



Testiranje škarij RL6



Gradbena dela na 25-MN stiskalnici se bližajo h koncu



Izdana je nova brošura za doseganje višje prodaje

## Kadring

- Uvedli so kadrovsko aplikacijo HRM4.0.

# Impol R in R

Novosti, spremembe, pričakovanja, uspehi, priložnosti in še kaj

Pripravila: Janja Murko

V zadnjem obdobju so v družbi Impol R in R vpeljali kar nekaj sprememb in novosti. Dr. Varužan Kevorkijan je na svojo ekipo še posebej ponesen, o tem, kakšna so pričakovanja in priložnosti pa v nadaljevanju, v pogovoru z direktorjem družbe, doktorjem Varužanom Kerkijanom.

## Kaj je novega?

Največ novosti je pri zagotavljanju najvišjih standardov kakovosti pri certificiranju, kar vključuje zagotavljanje kakovosti vseh naših merskih sistemov in postopke preverjanja skladnosti dejanskih procesnih poti z zahtevanimi. Izvedli smo tudi kontrolo merskih sistemov v Impolu Seval in Impolu-TLM ter potrdili, da so njihove metode merjenja poenotene z našimi. Ugotovili smo tudi manjša odstopanja, ki jih sedaj odpravljamo oziroma jim pomagamo, da dosežejo predpisano stopnjo poenotenja. Kupili smo novo opremo, in sicer kvantometer in aparaturo za destilacijo olj, uspešno zaključujemo projekt črtno kode, ki bo zagotavljal potrebno sledljivost preizkušancev, in projekt spremljanja rokov rednih analiz. V zaključni fazi je tudi projekt poenotenja certifikatov.

## S kakšnimi spremembami ste se srečevali?

S 1. 1. 2019 je z delom v naši družbi nastopil procesni inženir metalografije, Simon Rečnik, ki je po izobrazbi magister metalurgije. Skrbel bo za nadaljnji razvoj metalografije na področju poznavanja termodinamičnih aluminijevih zlitin in poznavanja vplivov mikrostrukturnih sestavin na lastnosti končnih izdelkov. V laboratoriju za toplotne in mehanske

preiskave smo imenovali procesnega inženirja za program FT, Borislava Hosteja, in procesnega inženirja za program PCP, Tomaža Graceja. Izvedli smo sistematizacijo delovnih mest analitik, kontrolor-analitik in tehnolog metalurških preiskav, s čimer smo zaključili preoblikovanje družbe v procesno organiziranost. Ena izmed sprememb so tudi nove letne pogodbe, ki smo jih sklenili z našimi kupci. Te ustrezajo metodologiji transfernih cen in cenovno opredeljujejo celoten nabor naših storitev. Imenovali smo tudi devetčlansko komisijo za koristne predloge in inovacije, ki enkrat mesečno pregleda in oceni vse prispele vloge. S številčnostjo njenih članov želimo zagotoviti objektivnost ocenjevanja prispelih vlog.

## Kakšna so vaša pričakovanja za leto 2019?

Leto 2019 bo polno strokovnih in poslovnih izzivov. Zaključiti moramo številne projekte, kot so temeljita prenova tehnologije priprave preizkušancev, prostorska širitev, sprememba in dopolnitev metodologije umerjanja kvantometrov, zagotovitev še ponovljivejše toplotne obdelave, in hkrati zagotoviti čim bolj vitko preizkušanje standardne kakovosti. Pričakujem, da bo ekipa naših strokovnjakov, ki se ukvarja z omenjenimi projekti, pokazala visoko stopnjo timskega dela in prilagodljivosti našim kupcem.

## Lahko naštejete nekaj uspehov?

Ponosen sem na delo, ki smo ga vsi zaposleni v družbi opravili v letu 2018. Posebej bi izpostavil področje certificiranja, ki ga vodi Lucija Skledar, in kontrole kakovosti, ki ga vodi Sandi Žist, poleg tega pa vse ostale procesne inženirje, tehnolo-

ge, kontrolorje-analitike in analitike. Pomembne metodološke novosti in izboljšave smo uvedli tudi v merilnici, za katero je odgovorna Sonja Tomazini, in na področju zagotavljanja sledljivosti, kjer je s svojim delom veliko prispevala Simona Smolar. K uspešnemu delovanju družbe v letu 2018 so prispevali prav vsi zaposleni.

## Kje pričakujete težave in kakšne rešitve imate pripravljene?

Največje težave so povezane z implementacijo novosti, ki jih prinaša neodvisna kontrola kakovosti in sledljivosti. Implementacija teh novosti ni odvisna le od zaposlenih v družbi Impol R in R, temveč zahteva kakovostno komunikacijo in sodelovanje vseh akterjev, vključenih v posamezne procesne poti. Kot zelo koristne so se izkazale mesečne koordinacije neodvisne kontrole na nivoju družb v Slovenski Bistrici, kjer sproti rešujemo vse aktualne probleme.

## Kje zaznavate razvojne priložnosti?

Zelo intenzivno se posvečamo razvoju novih in dvigu kakovosti obstoječih metod preizkušanja. V letu 2019 izvajamo 11 nalog aplikativnega razvoja in eno nalogo tehnološkega razvoja, še dve pa sta v fazi potrjevanja. Poudarek je na razvoju, implementaciji in validaciji postopkov izdelave preizkušancev, toplotne obdelave, gašenja, spektroskopskih metod, elektrokemijske korozije, metalografije, v sklopu katere se preizkušajo nova jedkala, ki se uporabljajo za preučevanje makrostrukturnih in mikrostrukturnih lastnosti, umerjenosti dolžinskih in kotnih meril ter naprednih metod določanja vključkov. Rdeča nit vseh razvojnih aktivnosti je dvig kakovosti naših storitev.





# Bolniške - spremembe predpisov

## Dopolnitev Pravilnika o nadziranju bolniškega staleža zaposlenih v družbah skupine Impol

**Tekst:** Željka Kutija in mag. Rebeka Tramšek

**D**ecembra 2018 smo sprejeli dopolnitev **Pravilnika o nadziranju bolniškega staleža zaposlenih v družbah skupine Impol**. Najpomembnejša novost pravilnika je ta, da uvajamo dolžnost pridobitve navodil za zdravljenje in ravnanje od zdravnika ter dolžnost, da zaposleni navodila posreduje neposredno nadrejenemu. Navodila za zdravljenje in ravnanje mora pridobiti vsak zaposleni ob prvem obisku zdravnika.

### Podatki le v primeru lastne nezmožnosti za delo

Obveznost velja, ko pridobimo bolniški stalež zaradi lastne nezmožnosti za delo (bolniški stalež zase), ne pa tudi v primeru, ko imamo bolniški stalež zaradi nege družinskega člana ali spremstva. Navodila lahko zaposleni posredujejo na obrazcu, ki je priloga pravilniku. Obrazec lahko vsak dobi kadar koli pri vходу v industrijsko cono ali pri varnostnem inženirju. Navodila lahko zaposleni posreduje tudi v kakšni drugi obli-

ki, vendar s takšno vsebino, kot je definirana na predpisanem obrazcu (npr. posredovanje slike s podatki po MMS, po e-pošti ipd.).

### Namen je čim hitrejša ozdravitev

Zaradi številnih vprašanj, ki se nanašajo na omenjeno temo, naj pojasnimo, da s tem nikakor ne želimo pridobivati podatkov o zdravstvenem stanju zaposlenih, pač pa le izvršujemo pravice iz Zakona o delovnih razmerjih. Če delavec v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ne spoštuje navodil pristojnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije, če v tem času opravlja pridobitno delo ali če brez odobritve pristojnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije odpotuje iz kraja svojega bivanja, to predstavlja zelo hudo kršitev obveznosti iz delovnega razmerja, ki je lahko tudi podlaga za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi. S pridobitvijo navodil s strani zdravnika, ki jih je le-ta dolžan dati, je vsak posameznik tudi seznanjen s

tem, kaj lahko in česa ne sme početi v času bolniškega staleža, vse z namenom, da se čim hitreje pozdravi.

Pozivamo vse zaposlene, da upoštevajo obveznost pridobitve navodil in posredovanja le-teh neposredno nadrejeni osebi. Če se zgodi, da zdravnik ne bo želel posredovati zahtevanih informacij, to javite neposrednemu vodji, ta pa naj informacijo posreduje varnostnemu inženirju. Prav tako opozarjamo, da mora vsak zaposleni še vedno čim prej, najkasneje pa v 24 urah, obvestiti svojega neposrednega vodjo o nastopu bolniškega staleža. Hkrati z obvestilom o začetku bolniškega staleža mora sporočiti tudi datum prvega kontrolnega pregleda in oceno dolžine trajanja bolniškega staleža, da lahko delodajalec lažje načrtuje in organizira delovni proces. V primeru, ko je datum odsotnosti znan vnaprej, moramo o tem obvestiti neposrednega vodjo vsaj dva dni pred predvideno odsotnostjo.

## Anketa

### Kako zmanjšati izostanek zaradi bolniške odsotnosti?



**Matjaž Ternik,**  
PP Alumbil

Za svoje zdravje je potrebno skrbeti že preventivno z zdravo prehrano, prav tako je zelo pomembna redna športna aktivnost za dobro odpornost.



**Dejan Jaušovec,**  
PP Alumbil

Veliko časa vozim viličarja. Menim, da bi s ergonomskimi sedežev viličarjev lahko zmanjšali poškodbe hrbtenice in s tem bolniško odsotnost.



**Nejc Plajh,**  
PP Alumbil

Skrb za preventivo: prehrana, vitamini, na delovnem mestu pa pravočasno zaznavanje nevarnosti, ki lahko na dolgi rok vodijo v bolniško odsotnost.



**Mihael Kotnik,**  
PP Alumbil

Pomembno je, da smo pazljivi, skrbimo za dobro telesno pripravljenost in smo osredotočeni na delovno nalogo.

# Prišel je MARTIN

## Od analize mikrostrukture in raziskav zlitin do izboljšanja razvoja novih izdelkov za avtomobilsko in letalsko industrijo

**Tekst:** Urška Kukovič Rajšp

Impol, d. o. o., je bil kot vodilni partner konzorcija uspešen s prijavo projekta MARTIN (Modeliranje termomehanskega procesiranja aluminijevih zlitin za vrhunske izdelke) na razpisu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Projekt se je pričel izvajati 1. 1. 2019 in bo trajal tri leta, do 31. 12. 2021. V projektu bodo izvedene analize zlitin na laboratorijskem nivoju, ki so osnova za izboljšave zlitin in s tem izdelkov za avtomobilsko, letalsko in druge industrije. Za izboljšanje razvoja izdelkov iz aluminija je v projektu moči združilo šest partnerjev: Talum, d. d., Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za kovinske materiale in tehnologije, podjetji C3M, d. o. o. in Tuba Lajovic, d. o. o., ter vodilni partner Impol, d. o. o.

### Cilj projekta

Projekt temelji na razvoju celovitega simulacijskega sistema procesne poti aluminijevih polizdelkov. Cilj projekta je modeliranje termomehanskega procesiranja aluminijevih zlitin za vrhunske izdelke in ob tem razvoj novih mikrostrukturnih modelov. Na osnovi izdelanega modela bodo industrijski partnerji lahko natančneje in bolj ciljno vodili celoten proces izdelave aluminijevih zlitin od procesa strjevanja in homogenizacije do preoblikovanja in ostalih procesnih korakov.

### Izvedba

Pri projektu bomo vzporedno z razvijanjem modela za napovedovanje mikrostrukturnih in mehanskih lastnosti aluminijevih zlitin pripravili določene šarže zlitin s točno določeno kemijsko sestavo in toplotno obdelavo ter naredili podrobno mikrostrukturno karakterizacijo in mehansko testiranje. Rezultate mikrostrukturne karakterizacije bomo primerjali z modelom in tako določili ter izboljšali napoved razvitega modela (primerjava teorija - realno stanje). Rezultati karakterizacije modelov v določenih

fazah bodo tudi vstopni podatki za razvoj modela. Sestavo izbranih aluminijevih zlitin in termično obdelavo bomo določili skupaj s predstavniki industrije. Karakterizacija zlitin bo potekala po vsaki stopnji toplotne obdelave (strjevanje, homogenizacija, rekristalizacija ...), tako da bomo v vsaki posamezni fazi dobili mikrostrukturne lastnosti in te primerjali z napovedmi iz modela.

### Delovni načrt

Projekt povezuje industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj kot usklajenost med procesi TRL 3-6 ter verigami in mrežami vrednosti. Projekt zajema šest delovnih paketov (DP), znotraj katerih so načrtovane posamezne aktivnosti. Prvih pet delovnih paketov je namenjenih industrijskim raziskavam na posameznem področju z namenom zagotovitve temeljnega znanja, popisa zakonitosti in zadostne baze laboratorijskih raziskav in izkušenj, ki se bodo kasneje uporabile v namen eksperimentalnega razvoja v zadnjem delovnem paketu D6.

### DP1 - Izdelava izbranih gnetnih in livnih aluminijevih zlitin

Prvi delovni paket je namenjen izdelavi izbranih gnetnih in livnih aluminijevih zlitin iz različnih vložkov in pri različnih procesnih parametrih, ki bodo služile za osnovo pri nadaljnjih preiskavah. Vodilni partner je Impol v sodelovanju s podjetji Talum, IMT, ULNFT, C3M.

### DP2 - Karakterizacija mikrostrukturnih sestavin

Delovni paket je namenjen kvalitativni in kvantitativni opredelitvi mikrostrukturnih sestavin na različnih nivojih za pridobivanje vstopnih podatkov in evalvacijo matematičnega modela strjevanja, homogenizacije, preoblikovanja raztopnega žarjenja in termomehanskih testov. Vodilni partner je IMT, sodeluje pa s podjetji

### V projektu smo si zadali naslednje specifične naloge:

- izdelavo izbranih gnetnih in livnih aluminijevih zlitin,
- kvalitativno in kvantitativno opredelitev mikrostrukturnih sestavin na mikro- in nanonivoju,
- termodinamsko in termično obravnavo faznih ravnotežij,
- razvoj mikrostrukturnih sestavin po posameznih izdelovalnih tehnologijah,
- razvoj celovitega simulacijskega sistema procesne poti aluminijevih polizdelkov,
- testiranje preoblikovalnosti in s tem povezanih termomehanskih parametrov, rekristalizacije in deformacijskega utrjevanja s poudarkom na stopnji homogenizacijskega žarjenja.

### Te naloge bodo pripomogle k naslednjim merljivim ciljem:

- zmanjšanje časa in stroškov za razvoj novih zlitin za 30 odstotkov,
- zmanjšanje eksperimentiranja v proizvodnji za 50 odstotkov,
- povečanje uporabe recikliranega aluminija na vsej proizvodni poti za dva odstotka, trenutno se uporablja med 65 in 70 odstotkov recikliranega aluminija,
- znižanje porabe energije pri razvoju izdelkov za 10 odstotkov,
- zmanjšanje okoljskega odtisa pri razvoju izdelkov za 10 odstotkov,
- izboljšanje stroškovne učinkovitosti procesov za 10 odstotkov,
- povečanje obsega nabora visokokakovostnih polizdelkov za 20 odstotkov.



Impol, Talum, ULNTF, C3M in TUBA.

### **DP3 - Termodinamska in termična obravnava faznih ravnotežij**

Tretji delovni paket je namenjen termodinamičnemu modeliranju ravnotežnega in neravnotežnega stanja pri izdelavi in obdelavi aluminijevih zlitin. Vodilni partner je ULNTF v sodelovanju s podjetji Impol, Talum, IMT in C3M.

### **DP4 - Razvoj mikrostrukturnih sestavin po posameznih izdelovalnih tehnologijah**

Namen četrtega delovnega paketa

je analiza razvoja mikrostrukture po posameznih izdelanih fazah ob uporabi razvitega modela. Na osnovi rezultatov analize bomo podatke lahko uporabili za povratno zanko numerično razvitega modela. Vodja paketa je IMT v sodelovanju s podjetji Impol, Talum, ULNTF, C3M in TUBA.

### **DP5 - Numerično modeliranje**

Paket je namenjen modeliranju procesa strjevanja, homogenizacijskega žarjenja, preoblikovanja, raztopnega žarjenja in termomehanskih testov. Vodilni partner je C3M v sodelovanju z IMT in ULNTF.

### **DP6 - prototip sestavljenega numeričnega modela in analiza vplivov termomehanskih procesov na mehanske lastnosti**

Namen delovnega paketa je testiranje in validacija numeričnih modelov strjevanja, homogenizacijskega žarjenja, preoblikovanja, raztopnega žarjenja in termomehanskih testov pri industrijskih razmerah v laboratorijskem okolju. Vodilni partner je Talum, v sodelovanju s podjetju Impol, IMT, ULNTF, C3M in TUBA.



#### **dr. Darja Volšak, direktorica za tehnologijo in razvoj v diviziji valjarništv**

Temeljni cilj projekta MARTIN na področju valjarništv je razviti novi tehnološki postopek izdelave pločevine z izboljšanimi globokovlečnimi lastnostmi. Razvoj novega tehnološkega postopka bo vključeval raziskovanje vpliva porazdelitve mikrostrukturnih sestavin na preoblikovalne sposobnosti s poudarkom na globokem vleku. Posebno pozornost bomo posvetili iskanju korelacije mehanskih lastnosti zlitin 5xxx ter zlitin 3xxx v povezavi s kombinacijami različnih vsebnosti elementov Mn, Mg, Cr in Cu. Ta razvoj bo pripomogel k nadaljnjemu izboljšanju kakovosti izdelkov, ki se uporabljajo predvsem za avtomobilsko in druge industrije.



#### **Jure Stegne, tehnični direktor, področje stiskalništva**

Na področju stiskalništva želimo izboljšati razvoj zlitin iz skupine 7xxx, ki so namenjene za letalsko industrijo. Na osnovi DSC analiz, ki se bodo izvajale na Naravoslovnotehniški fakulteti v Ljubljani za zlitine iz vseh omenjenih skupin in na osnovi analiz mikrostrukture, ki se bodo izvedle na Inštitutu za kovinske materiale in tehnologije, želimo predvsem izboljšati razvoj zlitin in s tem kakovost naših izdelkov.



#### **Marina Jelen, direktorica za tehnologijo in tehnološki razvoj v diviziji livarništvo**

Ključni cilji projekta MARTIN na področju livarništva so izvedba analiz in raziskav, na osnovi katerih bomo lahko izboljšali kakovost izdelave visokokakovostnih gnetnih zlitin, ki so namenjene za avtomobilsko in letalsko industrijo. To bomo dosegli s pomočjo modeliranja postopkov in raziskav skozi celotno tehnologijo izdelave, vse od priprave vhodnega materiala, taljenja, legiranja in odstajanja, čiščenja in obdelave taline in strjevanja do homogenizacije oziroma toplotne obdelave za potrebe valjarništv in stiskalništva.«



#### **Vukašin Dragojevič, direktor za tehnologijo in tehnološki razvoj v diviziji stiskalništvo**

Glavni cilj projekta MARTIN na področju stiskalništva je izvedba preiskav mikrostrukture in razvoja mikrostrukture po posameznih izdelovalnih postopkih ter izvedba študije homogenizacijskega žarjenja za zlitine iz skupin 2xxx. Poleg tega je cilj projekta izboljšati razvoj avtomatnih zlitin iz skupine 6xxx. Predvsem želimo preučiti vpliv Zr, Cu, V in Cr na lastnosti zlitin iz te skupine in izboljšati razvoj zlitin s sposobnostjo absorpiranja energije. Izvedena bo tudi primerjava vzorcev zlitin v skupini 6xxx na osnovi izvedbe dinamičnih testov. Gre za izboljšanje razvoja zlitin, ki so namenjene predvsem za avtomobilsko industrijo.

**Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.**



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE  
ZNANOST IN ŠPORT



EVROPSKA UNIJA  
EVROPSKI SKLAD ZA  
REGIONALNI RAZVOJ  
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST



Intervju: mag. Rebeca Tramšek, pravnica

## Impol poznam že od malih nog

Pripravila: Janja Murko

**Najverjetneje je bil prav njen izrazit čut za pravičnost in zavzemanje za to, kar je prav, odločilen pri izbiri študija in nadaljnje poklicne poti. Rebeca Tramšek je odlična pravnica, ki se je po zaposlitvi na Kadringu profilirala kot kompetentna sogovornica na področju delovnega prava in z njim povezanih področjih. Ob delu je, tako rekoč mi-mogrede, opravila še pravosodni izpit in magistrirala. Z veliko mero pozitivne energije, delovne zagnanosti in občutka za sočloveka se loteva novih projektov in nalog in je nepogrešljiv del kolektiva. Je hitra, natančna in prijazna sodelavka, vedno pripravljena pomagati, bodisi sodelavcem bodisi poslovnim partnerjem.**

### Kako dolgo poznate Impol?

Impol poznam že od malih nog, saj je tu zaposlen moj oče, v Impolu pa je delala tudi moja babica in večje število sosedov. Odkar pomnim, sem poznala Impol in vedela, kaj izdeluje. Z delom v Impolu sem se podrobneje spoznala, ko sem kot študentka opravljala različna dela v proizvodnji in tudi v vzdrževanju. Na tak način sem od blizu spoznala, kako poteka delo v proizvodnem procesu. Po končanem

študiju in začetku magistrskega študija sem začela delati še v družbi Kadring, kjer sem se spoznala tudi z delovnimi razmerji v skupini Impol. Zdaj bo počasi minilo desetletje, odkar sem tu zaposlena. Glede na to, da sem zelo radovedna, je še veliko stvari, ki jih še lahko spoznam.

### Kaj vas je navdihnilo za izbiro poklica pravnice?

V času ko sem izbirala smer študija, se je zelo malo pozornosti posvečalo predstavitvam poklicev. Moram priznati, da nisem imela realne predstave o posameznih poklicih. Ko sem razmišljala, kaj bi želela početi večino svojega življenja, sem se odločila za študij prava, saj imam v sebi zelo močan občutek za pravičnost.

### Pridobili ste tudi magisterij znanosti. Kaj ste raziskovali? Ali poleg magistrske naloge vlagate v izobraževanje še na drugih področjih?

Za magistrsko nalogo sem raziskovala vlogo delavskega direktorja v sistemu sodelovanja delavcev pri upravljanju. Naziv magistrskega dela je bil »Delavski direktor v sistemu sodelovanja delavcev pri upravljanju - enakopraven član





poslovodstva družbe ali zastopnik interesa delavcev?«. Izobraževanje je bilo vedno zelo pomembna vrednota v mojem življenju. Kot eni najboljših učenk, zlati maturantki in eni najboljših študentk se mi je zdelo samoumevno, da nadaljujem s formalnim izobraževanjem. Tako sem se takoj po koncu univerzitetnega študija vpisala še v podiplomski študijski program. Ker sem pravnica in se v nekaterih poklicih na mojem področju zahteva pravniški državni izpit, sem opravila tudi tega. Sprotno izobraževanje in izpopolnjevanje na strokovnem področju je nujen pogoj za opravljanje mojega dela, zato se dejansko ves čas izobražujem. Poleg usposabljanj na strokovnem področju (delovno pravo, civilno pravo, pravo varstva podatkov), se mi zdi nujno tudi usposabljanje na drugih področjih. Tako sem usposobljena pooblaščenka za preprečevanje mobinga in svetovalka za NPK. Stalno se samoizobražujem tudi na področju odnosov med ljudmi, saj menim, da je to ena izmed temeljnih veščin, ki jih mora imeti vsak posameznik.

#### Kaj pri svojem delu najraje opravljate?

Rada imam še neodkrita področja dela, saj zelo rada raziskujem nove stvari. V zadnjem času zelo rada tudi usposabljam in prenašam znanje na ostale, tako s strokovnega področja kot z vidika implementacije novosti.

#### Kdor vas pozna, hitro opazi vaš občutek za ljudi, empatijo in prijaznost. Zdi se, da vsak izziv rešite v dobro vseh vključenih. Ste bili takšni že od majhnih nog?

Že od nekdaj sem oseba, ki sprejema drugačnost in je prijazna do ostalih. Vedno sem vsem pomagala, ko so kaj potrebovali. Ker načeloma presojamo dejanja drugih ljudi glede na naše vrednote, sem bila v tistem času zelo velikokrat razočarana nad vedenjem ostalih. Še v osnovni šoli mi je nekdo dal zelo dobro opazko, da na tak način v svetu ne bom preživela. Zelo zgodaj sem se naučila, da se je treba zavedati svojih prednosti in slabosti ter delati na svoji osebnosti. Od takrat sem se naučila zelo veliko o sebi, o vedenju ljudi in zdaj lahko rečem, da sem na točki, ko sem na tem področju precej dozorela. Vem, da jaz ne morem spremeniti vedenja drugih, vsak lahko spremeni le svoje vedenje, če se tako sam odloči. Vedno se spoštljivo vedem do drugih in enako pričakujem nazaj. Ne obremenjujem se več toliko s tem, če takšnega vedenja nisem deležna, ker vem, da na to nimam vpliva.

#### Kako vidite vlogo pravnice v tako veliki organizaciji, kot je skupina Impol?

Pravo ima veliko število področij. Na vsakem področju dela, s katerim se srečujejo zaposleni v skupini Impol, se kdaj pojavi kakšno pravno vprašanje. V takem primeru je prav, da imajo zaposleni ustrezno podporo in lahko kot skupina delujemo preventivno na vseh področjih. Najprej se mora vsak zase zavedati odgovornosti svojega dela in videti, kdaj rabi pomoč pri tolmačenju pravil ali pripravi dokumentov. Pravnik je podpora ostalim službam v skupini in bolje kot pozna organizacijo in način dela, bolj lahko dela.

#### Kaj je bil po vašem mnenju največji izziv v vaši karieri?

Največji izziv v moji karieri je implementacija pravil s področja varstva osebnih podatkov. Gre za področje, ki ga velika večina ljudi jemlje kot nebodigatreba in oviro pri opravljanju dela, zato je ureditev toliko težja. Izziv, s katerim se pri implementaciji novih pravil soočamo vsakič znova, je ustrezna komunikacija in skrb za to, da se enotna pravila implementirajo v vse delovne sredine. Kar nekaj časa sem potrebovala, da sem prišla do spoznanja, da to ne bo možno z danes na jutri.

#### Kaj menite, v kateri smeri se bo v prihodnosti razvijalo področje vašega dela?

Mislím, da bo v bodoče nujno potrebno izvajati ukrepe, ki bodo pripomogli k večji zavzetosti zaposlenih, kar bo posledično pomenilo tudi večjo odgovornost vsakega posameznika za svoje delo. Potreba po sodelovanju pravnikov v posamičnih procesih dela bo s tem zagotovo povečana. Prav tako se bo potreba povečala z osvajanjem vedno zahtevnejših kupcev.

## Rebekinih top 5

### DRUŽINA

Trenutki, ki jih preživi z družino so najsrečnejši trenutki v življenju.



### PRIJATELJI

Srečo imam, da imam peščico res močnih prijateljskih vezi, ki izpopolnjujejo moje življenje.



### KUHANJE IN PEČENJE

Ustvarjanje dobre hrane in slaščic je ena večjih ljubezni v mojem življenju.



### DELO IN SODELAVCI

Ker veliko časa preživimo v službi, sem hvaležna, da imam zanimivo delo in sodelavce, s katerimi se dobro razumem.



### GORE

V gorah si lahko čisto ti, brez da te svet okoli tebe ves čas usmerja oziroma narekuje delovanje. Svet, kjer lahko dosežeš prazno glavo.





# Ena nezgoda več kot lani

**Pomembno je, da vsak skrbi za lastno varnost in za varnost drugih**

**Tekst:** Željka Kutija in Nejc Juhart

**V** letu 2018 smo zabeležili 31 delovnih nezgod, kar je ena nezgoda več kot lansko leto. Kljub temu da se nezgodam ne moremo izogniti, je razveseljujoče dejstvo, da resnost nezgod z leti pada.

## Analiza

Skupno smo v letu 2018 zaradi delovnih nezgod izgubili 4.447 ur, kar je kar 1.173 ur manj v primerjavi z letom 2017. Največ nezgod se je zgodilo v torek. Največ nepazljivosti opazimo v dopoldanskih urah, saj se največ nezgod pripeti do 12. ure. 45 odstotkov nezgod se je pripetilo pri osebah, ki so stare do 29 let. Kar 70 odstotkov nezgod se je pripetilo novozaposlenim, od tega smo zabeležili 38 odstotkov nezgod pri osebah, ki so v skupini Impol zaposleni do enega leta, 31 odstotkov nezgod pa se je

pripetilo osebam, ki so v skupini Impol zaposleni od enega do deset let. Največkrat poškodovani deli telesa so noge, roke in prsti roke. Največ nezgod so beležile družbe Impol PCP, Impol LLT in Impol FT.

## Urejeno delovno okolje in oprema

Če opazimo nepravilnosti ali nevarnosti na delovnem mestu in okolici, zaradi katerih hitreje pride do nezgode, je pomembno, da nanje opozorimo sodelavce, nevarnosti pa javimo nadrejenim. Do takrat jih primerno označimo in opozarjamo sodelavce na pazljivost.

Prav tako je potrebna previdnost in doslednost pri uporabi delovne opreme. Pred vsako uporabo je treba delovno opremo vizualno pregledati. Če opazimo kakršno koli napako, pomanjkljivost ali okvaro, jo moramo takoj sporočiti nadrejeni osebi. Dela

z neizpravnno opremo ali strojem ne smemo opravljati.

## Vedenje zaposlenih

Dokazano je, da je največji delež nezgod (kar 90 odstotkov) posledica neustreznega ravnanja zaposlenih - hitrost, nepazljivost ipd. Zato bodimo pozorni na delovnem mestu, hitimo počasi in delajmo preudarno. V prihodnje bomo veliko pozornosti namenjali tudi temu, da počasi spreminjamo mentaliteto, da smo pri delu bolj umirjeni, da se tempo dela porazdeli, da se zmanjšajo udarniške akcije in s tem tudi verjetnost nezgod. Prehodili smo veliko pot na področju zmanjševanja nezgod, vendar je najtežji del še pred nami - za doseg cilje »0 nezgod« bomo nujno morali spremeniti tudi organizacijsko kulturo, kar pa je zahteven in dlje časa trajajoč proces.

## Anketa

**Kako učinkovito preprečiti delovne nezgode?**



**Silvo Zupanič, Impol LLT**

Pomembno je dosledno nošenje varovalne opreme, pozornost posameznika pri delu in upoštevanje navodil za varno delo.



**Valentin Erhatic, Impol LLT**

Vsak posameznik mora v vsakem trenutku skrbeti za varno delo, nadrejeni pa mora sodelavce opozarjati o pomenu varnosti.



**Zlatko Mastinšek, Impol FT**

Red in čistoča na delovnem mestu, skrb druge in redno opozarjanje na nevarnosti, ki jih opazimo na delovnem mestu.



**Matej Lunežnik, Impol FT**

Vsak posameznik je odgovoren, da pazi nase ina na druge ter dosledno uporablja varno obutev, obleko in opremo.



# Najboljše izmene na izlet

## Zmagovalna ekipa je Alumobil - Skupina Predan

Tekst: Nejc Juhart

**P**azljivost, skrb za druge, opozarjanje na nevarnosti na delovnem mestu, skrb za dobro varovalno opremo, dobra fizična pripravljenost ... Našteti je le nekaj od mnogih kriterijev, ki jih moramo upoštevati, da smo mi in naši sodelavci na delovnem mestu varni. Med vsemi izmenami smo tudi letošnje leto poiskalni najboljše. In najboljše čaka nagrada - izlet v Šibenik, kjer si bodo ob Impolovi tovarni Impol-TLM ogledali tudi druge lokalne znamenitosti v regiji. Izlet bo organiziran pomladi, predvidoma v aprilu, o točnem terminu bodo zaposleni še senzanjeni. Izleta se bo udeležilo 50 najbolj uspešnih zaposlenih iz najboljših izmen, z namenom, da se odpravimo na pot s polnim avtobusom. Z aktivnim preprečevanjem nezgod, nizkim bolniškim staležem in prijavljanjem koristnih predlogov zaposleni pomembno prispevate k razvoju skupine Impol. Zato je prav, da so najboljši za to tudi nagrajeni.

Poskrbi za varnost

Za lastno varnost in varnost zaposlenih moramo skrbeti



### Končni rezultati

	Izmena	Nezgode	Incidenti	Kor. pred./inovacije	Bolniški stalež	Skupaj točke
1.	Alumobil – Skupina Predan	0,00	2,33	2,17	13,1	75
2.	Alumobil – Skupina Ačko	0,00	0,80	1,40	9,2	70
3.	Alumobil – Skupina Šparakl	0,00	0,40	1,00	0,51	65
3.	Korekcija orodij	0,00	0,19	0,13	5,02	60
3.	Cevalna – Izmena Leva	0,00	0,00	0,80	6,02	55
6.	Brusilnica	0,00	0,00	1,50	2,66	50
7.	Cevalna – Skupina 2/4	0,00	0,24	0,62	6,8	45
8.	FTT – Skupina Kangler	0,00	0,54	0,92	0	40
8.	FTT – Skupina Kac	0,00	0,45	0,82	4,11	35
10.	Alumobil – Skupina Ternik	0,20	1,00	1,80	0,12	30

\*Rezultati so preračunani na enega zaposlenega.

»Tim šteje! Ni toliko odvisno od posameznika, pomembna je celotna izmena in zares sem ponosen na svoje sodelavce. Lani smo bili tik pred tem, da bi se uvrstili med boljše izmene, a nam je izlet za las ušel. Prvič gremo na takšen izlet in se zelo veselimo, da bomo skupaj ne samo v službi, ampak se bomo družili tudi v prostem času.«  
Uroš Predan, vodja zmagovalne ekipe Alumobil, Skupina Predan.

# 2. ZIMSKA IMPOLIADA

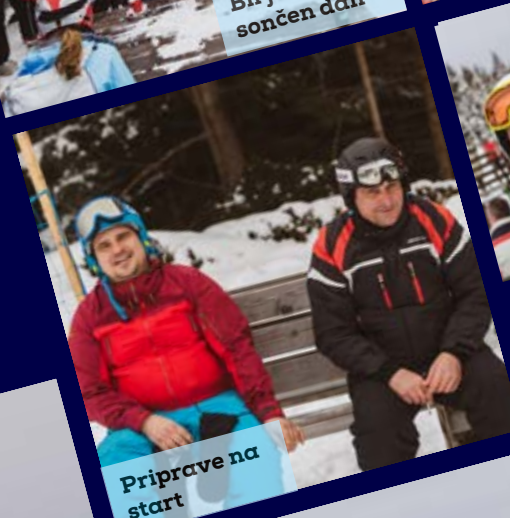


**Janko Dvoršak,  
Kaldera:**

»V redu je, da se družimo  
na takšnih igrah. Letos  
sem sodeloval prvič in mi je  
zelo všeč. Upam, da se drugo  
leto ponovno ponovno  
pridružim.«



Bil je lep  
sončen dan



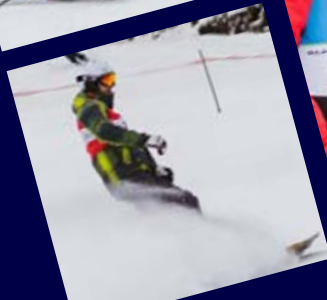
Priprave na  
start



Nasmešek prosim



Skupinski nasmešek



Premagamo  
vse ovire ...



Smučamo ...

**smučanje, bordanje**



**Branko Žigart, PCP Cevarna:**  
**tekmovalec v smučanju in**  
**vožnji s pležuhom:**

»Smučam že celo življenje, s pležuhom sem letos tekmoval prvič in mi je bilo zelo zanimivo. Gremo na zmago, in gremo na zmago.«

**Tadej Motaln, Simfin:**

»Proga je bila zelo dobro pripravljena, bilo je super.«



Žrebanje števil



**priprave na start**



Napetost narašča



Navijači so naša motivacija

**Branko Vrbeč, Impol 2000:**

»Lansko leto sem izpadel v polfinalu pri tekmovanju s pležuhom, letos sem dosegel tretje mesto. Upam, da se čim več Impolčanov tudi drugo leto udeleži zimskih iger, da bo še bolj zabavno.«



Z lahkoto

**pležuhijada**



Upam, da ni nihče videl ...

- Veslalom ženske**
1. Brigita Vešnik, Impol Infrastruktura
  2. Polona Gracej, Kaldera
  3. Nina Potočnik, Kadrin

- Veslalom moški do 45 let**
1. Anton Urlep, PP profili
  2. Samo Mikulič, Impol R in R
  3. Vid Knez, Impol 2000

- Veslalom moški do 45 let**
1. Uroš Mlaker, Impol Infrastruktura
  2. Branko Vrbeč, Impol 2000
  3. Marko Degiampetro, Impol R in R

- Bordanje**
1. Tomaž Gracej, Impol R in R
  2. Matjaž Cvahte, Impol LLT
  3. Dejan Gostenčnik, Impol, d. o. o.

- Pležuh**
1. Vid Knez, PP cevarna
  2. Matjaž Cvahte, Impol LLT
  3. Branko Vrbeč, Impol 2000

- Izdelovanje snežaka**
1. Stampal SB
  2. Kaldera
  3. Kadrin

**Anton Urlep, PP Profili,**  
**zmagovalec veslalomu nad 45 let.** »Občutek je bil fenomenalen, tekma je bila vrhunska, proga odlična, uživam sem med vožnjo, v cilju še pa bolj.«



Ko ti uspe ...



Leti, leti ...

Malo na pležuhu ... malo na tleh ...



# REZULTATI



# ČESTITKE VSEM IN HVALA VAM. Se vidimo 2020!

## Stampal SB, zmagovalci v izdelavi snežaka:

»Razlog za našo že drugo zmago je v organiziranosti, imamo vse razdeljeno, en dela, en naredi zasnovano, en je ekonom. en je predstavnik za stike z javnostjo (smeh).«

## Blanka Brglez, Impol FT, in Alja Brš, Impol 2000:

»Današnje druženje je zares fajn in sproščeno, lepo, da so pričele tudi zimske športne igre.«

**Kristjan Juhart, Impol PCP:**  
»Tekmoval sem v veleslalomu, žal sem padel, a važno je, da se zabavamo. Smo pa toliko bolj veseli, da je zmagal kolega iz naše sredine.«

Kaldera s svojim  
smučarskim snežakom

Ekipa Kadrinja je izdelala snežaka:  
»Varnostni inženir na dopustu«

Stampal SB - predpriprave  
na izdelovanje snežaka

Stampal SB po  
postavljanju snežaka

## pazi kepa ... izdelovanje snežaka

Zmagovalka  
ženskega  
velesloma

Zmagovalci moškega  
velesloma nad 45 let

**Polona Gracej, Kaldera:**  
»Tekmovala sem v veleslalomu in pri postavljanju snežaka pri Kalderi. Zelo mi je bilo všeč.«

Zmagovalke v  
kategoriji veleslalom  
za ženske

Medalje in pokali ...

Podelitev ...





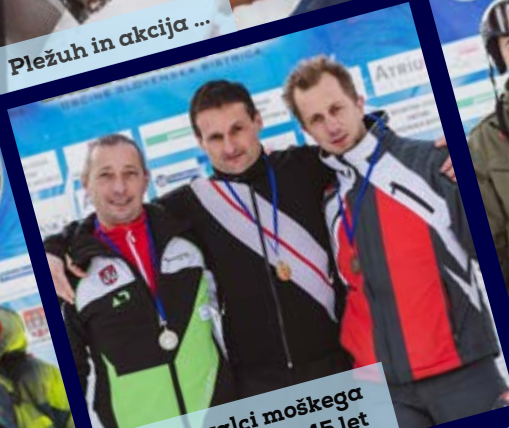
**Erik Babič, Simfin:**  
 »Tekmoval sem v veleslalomu in v pležuhu. Odlična organizacija, vse odlično.«



Odlično vzdušje



Navijanje je bilo včasih napeto



Pležuh in akcija ...



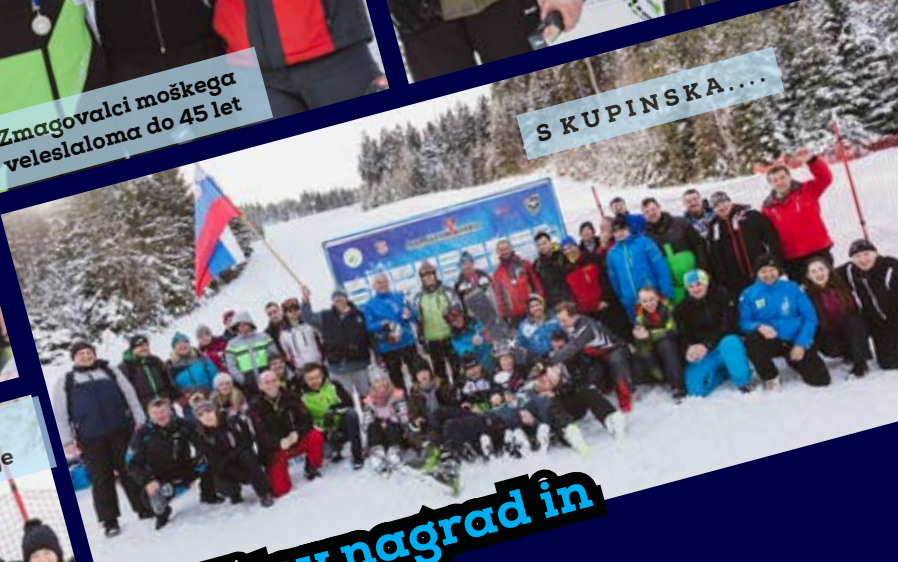
Zmagovalci moškega veleslalom do 45 let

SKUPINSKA....



Zmagovalci v bordanju

Ekipe snežakov vedno dobre volje



**podelitev nagrad in druženje ...**



**Janez Babulč, PP profili:**  
 »Bilo je fenomenalno, rdeča vratca, modra vratca, potem pa sem pristal na tleh (smeh). Super je bilo in z visoko motivacijo čakamo na naslednje leto.«





## Miljana Smogavec,

PP cevarna

**Izobrazba:** osnovna šola

**Domače mesto:** Slovenska Bistrica

**Zaposlena v skupini Impol od:** 1989

**Trenutno DM:** metalurška delavka

**Kaj te je pripeljalo sem?**

Ko sem se iz Tinja preselila v Slovensko Bistrico, sem iskala službo in se zaposlila v Impolu.

**Kaj ti je všeč pri tvojem delu?**

Všeč mi je, da delam v ekipi, s katero se poznamo že dlje časa, z Marijo delava skupaj že 30 let.

**Družina?**

Rada imam svojo družino, tudi sodelavci so moja družina.

**Kako napolniš svoje baterije?**

Rada grem v naravo na sprehod.

**Najljubša hrana?**

Rada pečem, rada imam zelenjavo.

**Kako bi se opisala s tremi besedami?**

Rada prisluhnem drugim, dobro pečem, sem prijazna.

**Misel za zaposlene?**

Radi hodite v službo.



## Marija Koren,

PP cevarna

**Izobrazba:** oblikovalec kovin

**Domače mesto:** Zgornja Polskava

**Zaposlena v skupini Impol od:** 1989

**Trenutno DM:** metalurška delavka

**Kaj te je pripeljalo sem?**

Šolala sem se za oblikovalko kovin v Mariboru. V Impolu sem opravljala prakso in se po končani šoli tukaj zaposlila.

**Kaj ti je všeč pri tvojem delu?**

Raznoliko delo in sodelavci.

**Družina?**

Imam tri hčere in pet vnukov - morda še bo kakšen.

**Kako napolniš svoje baterije?**

Z druženjem z vnuki, predvsem pa z vrtičkanjem.

**Najljubša hrana?**

Zelenjava, ki jo pridelam, sadje.

**Kako bi se opisala s tremi besedami?**

Dobro razpoložena in sproščena, rada počnem različne stvari, komunikativna.

**Misel za zaposlene?**

Bodite zdravi.





## Nada Hožjan,

PP cevarna

**Izobrazba:** strojni tehnik

**Domače mesto:** Vinska gora

**Zaposlena v skupini Impol od:** 1987

**Trenutno DM:** kontrolor analitik

**Kaj te je pripeljalo sem?**

Tukaj sta delala moja starša, takrat še ni bilo šole v Slovenski Bistrici, zato sem se šolala v Mariboru. Po šolanju sem tu dobila službo.

**Kaj ti je všeč pri tvojem delu?**

Raznoliko delo, v redu sodelavci, da bi le bilo tako še naprej.

**Družina?**

Imam dvojčka.

**Kako napolniš svoje baterije?**

Najbolj se sprostim s sprehodom v naravo in z druženjem z otroki.

**Najljubša hrana?**

Sadje in zelenjava.

**Kako bi se opisala s tremi besedami?**

Sem nasmejana in vedno dobre volje, pozitivna, prijazna.

**Misel za zaposlene?**

Imejmo se radi.



## Sonja Tomazini,

Impol R in R

**Izobrazba:** univ. dipl. inž. tehnologije

**Domače mesto:** Slovenska Bistrica

**Zaposlena v skupini Impol od:** 2014

**Trenutno DM:** procesni tehnolog za merila

**Kaj te je pripeljalo sem?**

Tukaj sem naprej pričela z delom preko študentskega servisa. Tako sem spoznala raznolika dela in se kasneje zaposlila v Impolu R in R.

**Kaj ti je všeč pri tvojem delu?**

Všeč mi je dinamika dela in strokovna izobraževanja s področja meril. Kolektiv je super.

**Družina?**

Hči je stara že pet let, sin ima dve leti.

**Kako napolniš svoje baterije?**

V prostem času grem rada na sprehod, sprostim se tudi ob branju knjig. Rada berem različna dela. Nazadnje sem prebrala knjigo Alamut.

**Najljubša hrana?**

Morske jedi.

**Kako bi se opisala s tremi besedami?**

Vedoželjna, nasmejana, pozitivna.

**Misel za zaposlene?**

Čim več se smejte.

# Izvoljeni PTDSI in član upravnega odbora

## Novoizvoljeni člani PTDSI so za člana upravnega odbora ponovno potrdili Bojana Grila

Tekst: Metka Lešnik

**N**a podlagi razpisa o volitvah članov PTDSI so v posameznih volilnih enotah v Sloveniji in v Srbiji elektorji izvolili člane PTDSI

Učinkovito sodelovanje med vodstvom in zaposlenimi je ključ do dolgoročnega poslovanja podjetja.

Člani PTDSI povezujejo vse zaposlene v skupini na vseh lokacijah in se srečujejo z namenom sprejemanja pobud in predlogov delavcev ter tako s svojimi pobudami in ukrepi prispevajo k dolgoročnemu razvoju družb v skupini Impol in s tem socialni varnosti zaposlenih v teh družbah.

Na seji, ki je potekala 23. 1. 2019, se je sestalo vseh 12 članov PTDSI, ki so soglasno izvolili predsednika PTDSI. Predsednik je postal Andrej Pristovnik, ki je zaposlen na delovnem mestu komercialist 2 v družbi Impol 2000. Skladno s statutom družbe Impol 2000, d. d., lahko

PTDSI izvoli enega člana upravnega odbora skupine Impol. Novoizvoljeni člani PTDSI so za člana upravnega odbora ponovno potrdili Bojana Grila, ki je tako osvojil že tretji mandat in ima že veliko izkušenj kot predstavnik delavcev v upravnem odboru..

	Elektorji družb	Izvoljeni člani PTDSI
I.	Impol FT, d. o. o.	Tomaž Dedič
	Impol-FinAl, d. o. o.	Damjan Potočnik
II.	Impol LLT, d. o. o.	Aleš Žišt
	Impol R in R, d. o. o.	
III.	Impol PCP, d. o. o.	Ivan Ajd
		Marjan Mesarič
IV.	Unidel, d. o. o.	Stanislav Bučar
	Impol Servis, d. o. o.	
	Impol Infrastruktura, d. o. o.	
	Stampal SB, d. o. o.	
V.	Kadring, d. o. o.	Branko Knežević, Dušan Šaponjič, Mileša Todosijević
	Impol Seval, a. d.	
	Impol Seval Final	
	Impol Seval Tehnika	
	Impol Seval PKC	
	President	
VI.	Impol-TLM	Zlatko Šišara
		Zdravko Štrkalj
VII.	Impol 2000, d. d.	Andrej Pristovnik



### Bojan Gril, izvoljeni član upravnega odbora

Na podlagi dela v predhodnih mandatih sem si prislužil zaupanje zaposlenih v Impolu, ki so mi tudi predlagali, naj ponovno kandidiram. Upam, da bodo tudi vnaprej zadovoljni z mojim delom in da bom upravičil njihova pričakovanja. Nadaljeval bom z enakimi usmeritvami, in sicer iskal kompromise za zaposlene ter skrbel za sprejemanje pametnih odločitev.



### Andrej Pristovnik, predsednik PTDSI

Veliko mi pomeni, da sem bil ponovno izvoljen za predstavnika delavcev Impola 2000, d. d. Tudi vnaprej se bom potrudil, da bom dobro predstavil mnenja in opozorila zaposlenih ter iskal ustrezne rešitve. Imam dobre izkušnje, do sedaj smo nekaj zadev uredili, nekaj stvari še rešujemo.



## Člani PTDSI o novi funkciji



**Tomaž Dedič, Impol FT**  
Delam na delovnem mestu metalurg 1, izvoljen sem prvič. Veselim se, da vidim, kako bo vse skupaj potekalo in kaj lahko skupaj naredimo. Aktivno sodelujem pri družabnih dogodkih in menim, da je povezovanje zaposlenih zelo pomembno.



**Damjan Potočnik, Impol FT**  
Ker sem predsednik sveta delavcev, izvolitev zame pomeni nadgradnjo. V PTDSI sem izvoljen prvič. Želim poskrbeti, da bomo učinkovito komunicirali in našli ustrezen dialog z vodstvom.



**Aleš Žišt, Impol LLT**  
Sem predstavnik sveta delavcev. Izvoljen sem prvič in verjamem, da bomo dobro sodelovali in se vsi potrudili. Najpomembnejše je, da znamo pogovarjati in da razumemo pričakovanja obeh strani.



**Marjan Mesarič, Impol PCP**  
Kot predsednik sveta delavcev predstavlja zame ta izvolitev nadgradnjo. V PTDSI sem izvoljen prvič. Prepričan sem, da mi bodo izkušnje s svetom delavcev pomagale pri delu v PTDSI.



**Ivan Ajd, Impol PCP**  
To je moj drugi mandat. Do sedaj sem s sodelovanjem zelo zadovoljen. Všeč mi je predvsem to, da vodstvo prisluhne našim predlogom. Kakšne stvari lahko uredimo že na svetu delavcev, nekatere predamo naprej.



**Milesa Todosijević, Impol Seval**  
Skupaj s preostalima izvoljenima članoma se bomo potrudili, da bomo dobri predstavniki zaposlenih.



**Dušan Šaponjič, Impol Seval**  
Zahvaljujem se vsem v Impolu Seval, da mi zaupajo in so mi namenili toliko glasov. Zahvaljujem se celotni skupini Impol.



**Branko Knežević, Impol Seval**  
Veseli sem izvolitve, trudil se bom, da bom naredil kaj dobrega za zaposlene.



**Zdravko Štrkalj, Impol-TLM**  
Občutki ob izvolitvi so zelo dobri. Tokrat smo prvič tukaj, veselimo se srečanja, da bomo lahko kaj vprašali in se pogovorili.



**Zlatko Šišara, Impol-TLM**  
Pozdravljam tovrstne oblike sodelovanja in skrbi za vpletenost zaposlenih v upravljanje podjetja. Menim, da je to dobro za razvoj Impola.

# Uspešno izvedena gasilska vaja

## V začetku decembra praktična vaja: »Požar in evakuacija iz stavbe Impola R in R«

Tekst: Jože Brglez

**V** začetku decembra je potekala praktična vaja: »Požar in evakuacija iz stavbe Impola R in R«.

Vaja je bila načrtovana kot praktično-izobraževalna vaja za primer večjega požara v stavbi Impola R in R. Namenjena je bila preverjanju ukrepanja zaposlenih in gasilcev v podobnih izrednih razmerah in sodi v sklop praktičnega usposabljanja vseh sodelujočih.

Organizatorji vaje so bili Služba za varstvo pred požarom v Impolu Infrastruktura, GE Impol, skrbniki za PZV in okolje v družbi Impol R in R ter odgovorne osebe za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije v stavbi Impola R in R. Pri vaji je sodelovalo 23 gasilcev GE Impol (poklicni in nepoklicni, PIGD Impol) in 16 zaposlenih v stavbi Impol R in R, ki so bili prisotni v času vaje.

### Temeljna zamisel in taktična predpostavka:

»6. 12. 2018 ob 14.30 je prišlo do požara v prehodnem arhivu za vzorce v družbi Impol R in R, ki se nahaja v kleti objekta. Zaradi požara je prišlo do intenzivnega zadimljenja prostora in širjenja dima na stopnišče ter v ostale dele objekta. Stavba Impola R in R ima vgrajen sistem za zgodnje odkrivanje, javljanje in alarmiranje, ki zazna požar in vključi požarni alarm. V vseh etažah objekta se vključijo požarne sirene, ki opozorijo zaposlene in morebitne druge osebe v stavbi, da je prišlo do požara. Zaposleni zaradi razmer v objektu izvedejo evakuacijo v skladu s požarnim redom na zbirno mesto na prostem. Potrebna je popolna evakuacija

zaposlenih, pri tem pa odgovorni osebi za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije usmerjata in pomagata sodelavcem, da čim prej na varen način zapustijo objekt. Pri izvedbi evakuacije je prišlo tudi do poškodbe enega od zaposlenih.«

### Pregled aktivnosti in izvajanje ukrepov

Vaja se je pričela z aktiviranjem sistema za javljanje požara v stavbi z vključitvijo dimnih javljalnikov na stopnišču objekta. Imitacija požara se je izvedla z dimnim generatorjem. Takoj po prejemu alarma preko sistema za javljanje požara so dežurni gasilci GE Impol izvozili po dovozni poti za objekt Impol R in R. Vodja izmene poklicnih gasilcev in vodja intervencije se je na osnovi ocene stanje na kraju nesreče in zbranih informacij, ki jih je prejel s strani zaposlenih, odločil za aktiviranje ostalih poklicnih in nepoklicnih gasilcev GE Impol s pozivniki preko Regijskega centra za obveščanje Maribor (ReCO). Klic na ReCO je bil izveden z radijsko postajo. Vodja intervencije se je odločil za izvedbo naslednjih ukrepov za zaščito in reševanje:

- zavarovanje območja izvajanja vaje in nadzor notranjega prometa,

- izključitev električne napetosti za območje požara,
- preiskovanje prostorov in preverjanje izvedbe evakuacije,
- reševanje poškodovane osebe,
- gašenje požara v objektu Impola R in R,
- nadtlačno prezračevanje objekta,
- varovanje sosednjega objekta,
- zagotovitev vode za gašenje preko hidrantne mreže.

### Ugotovitve

Interni postopki alarmiranja gasilcev v skupini Impol preko sistema za javljanje požara so normalno delovali. Ob sprožitvi požarnega alarma v stavbi Impola R in R je delovala ustrezna zvočna signalizacija. Evakuacija zaposlenih se je začela ob 14.31 in je bila zaključena v treh minutah. Aktiviranje operativnih gasilcev GE Impol, ki je bilo izvedeno po pozivnikih in s pomočjo Regijskega centra za obveščanje Maribor, je delovalo normalno. Na splošno je vaja izpolnila pričakovanja kljub dejstvu, da je šlo za namišljeno nesrečo. Tudi pri praktičnih vajah je treba maksimalno upoštevati ukrepe za varno delo in pravila stroke. Vaja se je zaključila brez poškodb gasilcev in zaposlenih ter jo lahko ocenimo kot uspešno.



Uspešno izvedena gasilska vaja v stavbi Impol R in R



# Poletje prihaja

## Ponudba sindikata Skei

### Rab in Mali Lošinj

- Cene za letovanje ostajajo enake kot lansko leto, za letovanje pa so možni desetdnevni termini. (1 - predsezona, 1. 6. 2019 - 11. 6. 2019, 2 - predsezona, 11. 6. 2019 - 21. 6. 2019, 3 - sezona, 21. 6. 2019 - 1. 7. 2019, 4 - sezona, 1. 7. 2019 - 11. 7. 2019, 5 - sezona, 11. 7. 2019 - 21. 7. 2019, 6 - sezona, 21. 7. 2019 - 31. 7. 2019, 7 - sezona, 31. 7. 2019 - 10. 8. 2019, 8 - sezona, 10. 8. 2019 - 20. 8. 2019, 9 - sezona, 20. 8. 2019 - 30. 8. 2019, 10 - posezona, 30. 8. 2019 - 9. 9. 2019, 11 - posezona, 9. 9. 2019 - 19. 9. 2019).
- Nekaj prostih apartmajev je še na voljo tudi za prvomajske praznike.
- Na Rabu lahko letujete v tri-, štiri- ali petposteljnem apartmaju.
- Na Malem Lošinjju lahko izbirate med štiri- ali šestposteljnem apartmajem.

### Banovci

- Termini so od petka do petka, sezona se prične v tednu od 19. do 26. 4. 2019 in traja vse do 25. 10. 2019. Do prvega termina še velja stari raspis, nato pa bo objavljen novi.
- Menjave: začetek letovanja po 12. uri, apartma je treba zapustiti do 11. ure.
- Na voljo sta dve brunarici za štiri osebe z vključenimi štirimi kartami za kopanje.

### Trije Kralji

- Na voljo je šest štiriposteljnih brunaric.

## Impol Stanovanja vas vabijo na slovensko obalo

### Izola

**Vabimo vas, da si privoščite dopust v apartmajih v Izoli, kjer vas čakajo urejeni apartmaji in prijetna klima.**

Ob rezervaciji apartmaja boste prejeli potrdilo o rezervaciji in vplačali akontacijo v višini 100 evrov. V primeru odpovedi akontacije ne vračamo. Več informacij lahko dobite v času uradnih ur od ponedeljka do petka med 8. in 12. uro na Partizanski ulici 39 v Slovenski Bistrici ali po telefonu 02 81 84 088. Ostalo ponudbo lahko preverite na spletni strani <http://impol-stanovanja.si/>.

App / sezona	Julij, avgust	Junij, september	Izven sezone*
F-14 - garsonjera	45,00 € /dan	39,00 € /dan	34,00 € /dan
E-5 - garsonjera	49,00 € /dan	42,00 € /dan	37,00 € /dan
E-4 - enosobno	54,50 € /dan	46,00 € /dan	39,50 € /dan
L-19	70,00 € /dan	55,00 € /dan	49,00 € /dan
L-24	59,00 € /dan	48,00 € /dan	40,00 € /dan
L-M2	71,00 € /dan	56 € /dan	50 € /dan

\*V času prvomajskih počitnic med 27. 4. in 5. 5. in v času krompirjevih počitnic med 25. 10. in 3. 11. veljajo enake cene kot junija in septembra.

### Info

Prosimo vas, da med letovanjem dosledno upoštevate Pravilnik o letovanju, ki strogo preprečuje, da v domove pripeljete domače živali. Kršitelji bodo dobili prepoved letovanja v domovih. Vse letovalce pozivamo, da ste racionalni pri porabi vode in elektrike, saj so se stroški v zadnjih letih na Hrvaškem močno povečali. Bodite pozorni, da ne odpirate oken in vrat, medtem ko uporabljate klimo.

### Obvezna doplačila

- Turistična taksa.
- Končno čiščenje po ceniku.
- Najem posteljnega perila in brisač po ceniku (po želji).

### Čiščenje

- Apartma M2 in L1.9: 48,80 EUR
- Apartma F14, E5, E4, L2.4: 36,60 EUR

### Drugo

- 7,61 EUR na osebo (posteljnina + ena velika brisača, ena mala brisača, ena brisača tepih).
- V primeru odpovedi rezervacije ali predčasne prekinitve letovanja denarja, žal, ne vračamo.

# Imate vprašanje

## Vprašanje št. 1

### Kakšno je bilo zvišanje plač v dejavnosti kovinskih materialov in livarn?

Odgovarja: Metka Lešnik

**S** 1. januarjem 2019 so se zvišale minimalne plače. V Uradnem listu RS št. 84/2018 z dne 28. 12. 2018 je bil objavljen Dodatek št. 2 h Kolektivni pogodbi za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije. Iz objavljenega dodatka izhaja, da so se povisale najnižje osnovne plače v dejavnosti kovinskih materialov in livarn (glej tabelo spodaj) in da je bil določen najnižji znesek regresa za letni dopust za leto 2019, ki znaša 950 evrov. Dodatek št. 2 se uporablja od 1. januarja 2019.

TR	Najnižja mesečna osnovna plača za 174 ur v €	Najnižja osnovna plača na uro v €
I.	541,14	3,11
II.	598,56	3,44
III.	659,46	3,79
IV.	755,16	4,34
V.	823,02	4,73
VI.	960,48	5,52
VII.	1.122,30	6,45
VIII.	1.284,12	7,38
IX.	1.513,80	8,70

## Vprašanje št. 1

### Kako lahko izrabim dopust, če mi je poteklo delovno razmerje?

Odgovarja: mag. Rebeka Tramšek

**V** skladu s 159. členom ZDR-1 delavec pridobi pravico do letnega dopusta s sklenitvijo delovnega razmerja. Pravica do letnega dopusta je ena pomembnejših pravic delavca in se ji delavec ne more odpovedati. Zato je v 164. členu ZDR-1 izrecno določeno, da je izjava, s katero bi se delavec odpovedal pravici do letnega dopusta, neveljavna. Neveljaven je tudi sporazum, s katerim bi se delavec in delodajalec dogovorila o denarnem nadomestilu za neizrabljen letni dopust, razen ob prenehanju delovnega razmerja. Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa v 7. členu definira, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi vsakemu delavcu zagotovijo pravico do plačanega letnega dopusta v trajanju najmanj štirih tednov, v skladu s pogoji za upravičenost in dodelitev letnega dopusta, ki jih določa nacionalna zakonodaja in/ali praksa ter da minimalnega letnega dopusta ni mogoče nadomestiti z denarnim nadomestilom, razen v primeru prenehanja delovnega razmerja. V zvezi s to določbo je bila izdana vrsta sodb sodišča EU in v skladu z njimi sodb slovenskih sodišč, v katerih je sodišče priznalo pravico do nadomestila za letni dopust delavcu, ki letnega dopusta ni mogel izkoristiti zaradi objektivnega razloga (npr. sklep VS RS VIII Ips 107/2011 z dne 20. decembra 2011, VIII Ips 218/2010 z dne 7. februarja 2012 in VIII Ips 300/2010 z dne 19. marca 2012). Konec leta 2018 sta bili izdani dve sodbi Sodišča EU (C-619/16 in C-648/16), ki še dodatno opredeljujeta obveznosti delodajalca v zvezi z izrabo letnega dopusta s strani delavca. Iz omenjenih sodb je razvidno, da mora delodajalec konkretno in pregledno poskrbeti, da ima delavec dejansko možnost izrabe plačanega letnega dopusta, tako da ga spodbudi, po potrebi uradno, naj letni dopust izrabi. Obenem naj ga - po drobno in pravočasno, da si lahko zadevna oseba s tem dopustom še vedno zagotovi počitek in sprostitve, ki naj bi ji bil namenjen - pouči, da bo dopust, če ga ne izrabi, na koncu referenčnega obdobja ali dovoljenega obdobja za prenos ali pa ob koncu delovnega razmerja, če do tega pride med navedenim obdobjem, izgubljen. Prav tako iz omenjenih sodb izhaja, da je dokazno breme preneseno na delodajalca, kar sicer iz ZDR-1 ne izhaja. Če delodajalec ne more dokazati, da je ravnal z vso potrebno skrbnostjo, da bi delavec dejansko imel možnost izrabe plačanega letnega dopusta, do katerega je bil upravičen, je treba šteti, da se z ugasnitvijo pravice do navedenega dopusta in posledičnim neplačilom denarnega nadomestila za neizrabljen letni dopust v primeru prenehanja delovnega razmerja kršita člen 7(1) oziroma člen 7(2) Direktive 2003/88. Zaradi zapisanega svetujemo delodajalcem, da redno obveščajo in spodbujajo delavce, da koristijo letni dopust, in jih obveščajo o posledicah v primeru, da tega ne koristijo. To seveda ne pomeni, da se lahko delavcu dopust enostransko odredi, saj se ta v skladu s 163. členom ZDR-1 izrablja ob upoštevanju potreb delovnega procesa, možnosti za počitek in rekreacijo delavca ter ob upoštevanju njegovih družinskih obveznosti.





6. marec - setovni dan varčevanja z energijo

### Vprašanje št. 3

**Ali lahko delodajalec pri zaposlenem z odvzemom krvi preverja alkoholiziranost, uživanje drog in drugih prepovedanih substanc brez predhodnega obvestila o napotitvi na zdravniški pregled?**

**Odgovarja:** Brigita Juahrt

**S**poštovani sodelavci! Dobili smo informacije, da so se razširile novice o tem, da na UKC niso želeli odvzeti krvi v skladu s sprejetim Pravilnikom o prepovedi alkoholiziranosti, uživanja drog in drugih prepovedanih substanc. Prišlo je namreč do nezadostne komunikacije osebja na UKC. V skladu s sprejetim pravilnikom imamo zagotovljene vse podlage (dogovore, pogodbe), da se lahko ugotavlja alkoholiziranost kot je definirano v internih pravilih.



Stanje zlorabe alkohola se je v zadnjih letih močno izboljšalo

## Kako varčevati z energijo v prostorih pozimi?

**Varčevanje z energijo je koristno tako za proračun, kakor za okolje. Pozimi varčujemo pri ogrevanju.**

**Tekst:** Janja Murko

### 1. Nadzorujemo temperaturo v prostorih

Priporočljivo je, da nadzorujemo temperaturo v prostorih. Primerna temperatura v prostorih je med 20 in 22, v spalnici pa približno 18 stopinj. Če redno spremljamo temperaturo in temu primerno prilagodimo grelna telesa v prostoru, lahko privarčujemo pri energiji. Znižanje temperature za en odstotek pomeni približno šest odstotkov manjšo porabo energije, kar je na letni ravni primerljivo s prihrankom dobrega pol soda kurilnega olja ali enega kubičnega metra drv.

### 2. Uporaba termostatskih radiator-skih ventilov

Z uporabo termostatskih radiator-skih ventilov lahko nastavimo temperaturo v sistemu ogrevanja na nižjo vrednost ponoči ali med daljšo odsotnostjo.

### 3. Povečajmo učinkovitost radiatorjev

Učinkovitost svojih radiatorjev lahko povečamo tako, da za njimi namestimo odbojne plošče ali liste aluminijaste folije, ki odbijajo toploto nazaj v prostor.

### 4. Radiatoji niso za odlaganja

Ne zastirajmo radiatorjev in drugih grelnih teles s pohištvo in jih ne prekrivajmo z zavesami. Zavesa naj segajo le do vrha ogreval.

### 5. Zatesnimo okna

Če okna slabo tesnijo, jih lahko opremimo s tesnilnimi trakovi.

### 6. Rolete odpirajmo čez dan in zapirajmo čez noč.

Podnevi, ko sije sonce, odstrimo rolete in zavesa, da spustimo sonce v stanovanje. Zvečer zastrimo rolete, da ne prihaja do toplotnih izgub.

### 7. Uravnajamo vlago v prostoru

Suh zrak deluje hladneje, zato poskrbimo, da bo vlažnost vedno nekje med 35 in 60 odstotki.

# Uspešna tekmovalna sezona

**Tekst:** Jože Brglez

Leto 2018 je bilo zelo uspešno za tekmovalno enoto starejših gasilcev Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Impol iz Slovenske Bistrice. Tekmovalna enota starejših gasilcev je v preteklem letu nastopila na številnih tekmovanjih. V pokalnem tekmovanju Gasilske zveze Slovenije za leto 2018 je bilo skupno izvedenih sedem tekmovanj. Enota je na koncu osvojila odlično tretje mesto. Uspešno je nastopila tudi na državnem gasilskem tekmovanju za memorial Matevža Haceta, ki je bilo septembra v Gornji Radgoni. Med 48 ekipami so impolski veterani zasedli osmo mesto, medtem ko so tekmovanje Gasilske zveze Slovenska Bistrica za leto 2018 zaključili na prvem mestu. Poleg omenjenih tekmovanj so veterani nastopili še na več meddruštvenih tekmovanjih, s katerih so prinesli nove pokale in priznanja v društveno vitrino. Tudi v letošnjem letu bomo v društvu veliko pozornosti namenili gasilsko-športnim tekmovalnim disciplinam. Poleg zelo dejavne tekmovalne enote starejših gasilcev želimo ponovno aktivno nastopati še s člansko enoto in nadaljevati z bogato tradicijo PIGD Impol na tekmovalnem področju.



Na sliki člani tekmovalne enote starejših gasilcev PIGD Impol z osvojenimi pokali v letu 2018. Od leve proti desni: Vilko Korošec, Viljem Javornik, Karel Žišt, Stanko Jug, Zlatko Martini, Edvard Kos, Milan Knez, Feliks Šprogar in Vojteh Degiampietro.  
Foto: Arhiv Jože Brglez



## Livarna prvak Impola

**Tekst:** DPZ Impol

DPZ Impol je že sedmič zapored uspešno izpeljalo turnir v dvoranskem nogometu. Na turnirju je igralo šest ekip, ki so v enajstih tekmah pokazale všečen nogomet. Poleg tekmovalnega rivalstva pa je bil glavni namen predvsem druženje zaposlenih, ki ga DPZ Impol uspešno organizira v Industrijski coni Impol.

Dvoranski prvaki za leto 2019 so povsem zaslužno postali zaposleni, ki so igrali za ekipo Livarne. V finalnem obračunu so z 2:0 premagali igralce Folij. V tekmi za tretje mesto je Cevarna 1 premagala presenetljivo dobro ekipo Kaldere. V tekmi za peto mesto so Profili z dvignjeno glavo zapuščali igrišče po zmagi nad Cevarno 2. Najboljši igralec v sedmi izvedbi turnirja je bil Gregor Smogavc iz Livarne, lovriko za najboljšega vratarja pa je dobil Kristjan Juhart iz ekipe Profilov. Na turnirju se je predstavila tudi poslovna nogometna ekipa Impola, ki bo meseca septembra Slovenijo predstavljala na Evropskem prvenstvu v Plovdivu v Bolgariji.

Zmagovalci Impolove lige se vsako leto menjujejo. Edina ekipa, ki ji je uspelo ponoviti zmago, je bila Cevarna, ki je zmagala leta 2013 in 2018. Kdo ve, morda se ji bo naslednje leto med dvokratnimi zmagovalci pridružila še kakšna ekipa.

Mesto	Lestvica 7. turnirja	Dosedanji zmagovalci
1	Livarna	2013 - Cevarna
2	Folije	2014 - Profili
3	Cevarna 1	2015 - Alumbobil
4	Kaldea	2016 - RinR
5	Profili	2017 - Folije
6	Cevarna	2018 - Cevarna 1

Drage dame,  
 ob dnevu žena vas vabimo na predstavo  
**Zakonci stavkajo,**  
 ki jo bodo odigrali člani dramske  
 skupine KUD Lojzeta Avžnerja  
 Zgornja Ložnica.

**Predstava bo v petek, 8. marca 2019,  
 ob 18.00, na Slomškovem trgu  
 v Slovenski Bistrici.**

Vabljeni vse dame in vabljeni  
 gospodje, da pripeljete svoje  
 dame in se udeležite predstave.





			IMPOL	ODPRTINA PRI PEČI, ZEKNO	ZVEZNA DRŽAVAV BRAZILIJU	BERAČ V HOMERJEVI ODISEJI	KRATICA ZARADUNAL PODPRTO NAČRTOV.	LUKA V ALŽIRIJU, BONE	IMPOL	PREBIVALEC AVSE	SL. GLASB. SKUPINA	THOMAS EDISON	KRAJ NA KORENU PELJEŠCA	
			ŽEBLIČEK ZA PODOKOVANJE ČEVLJA						PALESTIN. VOĐITELJ (MAHMUD)					
			ORJAŠKI KUŠČAR						ENOTA ZA EL. NAPET.					
			SENIK, SVISLI						IMIDNA SPOJINA					
IMPOL	VEČJI MORSKI RAKI	OČETNA MATICA PRITOK REKE PAD					REPATI SCIR							PODLAGA ZA BORISČE V JUDU
VDONJAK, ŠTERNA (LJUDSKO)						RIO MUNI DANES						UMA THURMAN		
KRAJ PRI KOBARIDU					SAUDSKA PRESTOLN. VRNUNEN TEKST					NEVROLOG TETIČ-KOVIČ	ROTA-CIJSKI PAPIR	LJUDSTVO V ZAMBUII	ORJAŠKA KAČA, BOA	
IT. TISKOVNA AGENCIJA				JEZERO V TURCIJI				TELESNI IZLOČEK, URIN	YSESTRAN. IZOBRAZEN ČLOVEK, UČENJAK					
RDEČA POLJSKA CVETLIČA			AARHUS KRAJSE						OSEBA IZ GR. MIT.					
GRŠKO SVETIŠČE S ŠTEBRI SPREDAJ			ŠKOT. PIS. (WALTER)						PAUL ELJUARD					
IGOR OMERZA		IT. ATLET (ALBERTO)												
IMPOL	SL. KEMIK (DUŠAN)	PISATELJ PARTLJČ ŠVEDSKI UM. ZGOD.					VRTNO GROZDIČJE, RIBEZELJ							
AM. POLITIK (GARY)				OSTRO KAMENJE										
IT. NOGOMETAS (IGNAZIO)				NRAVO-SLOVEČ										
ZNIŽANI TON D				IZTOK ČOP										
KOBILJI MLADIČ MOŠKEGA SPCLA				PLESALKA VESNA DVORNIK										
GLEDA-LIŠKA IGRA (ZASTAR.)														GESLO KRIŽANKE

Nagrajenci križanke Metalurg 12/2018:

1. bon za 40 evrov: Jožek Kovačič, Impol LLT
2. bon za 40 evrov: Gregor Šalamun, Rondal, d. o. o.
3. bon za 40 evrov: Leopold Klančnik, Impol, d. o. o.

Nagrajenci nagrade prevzamete v tajništvu Kadringa.

Geslo tokratne križanke pošljite v uredništvo Metalurga do 15. aprila 2019.

Trije izžrebani nagrajenci boste prejeli vsak **bon za Mercator v vrednosti 40 evrov.**

## Menjamo folijo za vic

### Dobra hrana

Vsi so sedeli za mizo in čakali, da bodo dobili hrano. Ko je mali Janezek dobil svoj krožnik, je kar pričel jesti. »Janezek, počakaj, da zmolimo,« ga je opozorila mama.

»Saj mi ni treba,« je odgovoril Janezek.

»Seveda moraš,« je vztrajala mama. »V naši hiši vedno molimo pred jedjo.«

»V naši hiši ja, ampak zdaj smo pri babici, ona pa zna kuhati,« je odrezal Janezek.

Prispeval: Viljem Rup, Impol

### Na banki

»Rad bi kredit.«

»Imate kakšne nepremičnine?«

»Hja..., imam Alfo na dvorišču.«

Prispeval: Matjaž Malenšek, Impol

### Spominek

V šoli se pogovarjajo o spominkih z dopustov. Pa učiteljica vpraša, če kdo kaj ve o spominkih. Prvi se oglasi Janezek: »Jaz sem spominek z dopusta. Učiteljica: »Tega pa nisem pričakovala.«

Janezek: »Moja mama tudi ne.«

Prispeval: Janez Martini, Impol Infrastruktura

### Ne deri se

Mama pospravlja v zgornjem nadstropju hiše. Spodaj pri vhodnih vratih jo kliče petletni sin: »Mamiiii, maaaaamiiiiiii...!« »Ne deri se! Če mi hočeš kaj povedati, pridi gor in mi povej,« mu reče mamica. Sin pride do nje: »No, kaj je?« mu reče mama. »Mami, pogledaj moje čevlje. Samo sem ti hotel povedati, da sem zunaj stopil v pasji drek!«

Prispeval: Bojan Močnik, Rondal

### Časopis

Sem hčerki rekel za časopis.

Pa mi reče, da moram iti s časom naprej in mi poda tablico. Kakorkoli že, muha je sedaj mrtva.

Prispeval: Bojan Topolčnik, Impol

# ODPRAVITE TEŽAVE S PLESNIJO IN UŽIVAJTE V SVEŽINI VAŠEGA PROSTORA.

## LOKALNA PREZRAČEVALNA NAPRAVA Z ENOSTAVNO MONTAŽO PRIMERNA ZA VSAK PROSTOR

Se soočate s težavami z odvečno vlago,  
ki se pojavlja na stenah v obliki  
temnih madežev?

Vse to lahko preprečimo s prezračevalnimi  
napravami **Blauberg**, ki z minimalno izgubo  
energije izčrpajo slab zrak iz prostora  
in ga nadomestijo s svežim. Naprave Blauberg  
odlikuje **vrhunska nemška kakovost,**  
**ugodna cena in enostavna montaža.**

Naprave se nahajajo na **seznamu Eko sklada,**  
ki kupcem povrne del celotne investicije.



E2E Maribor,  
Tržaška cesta 40,  
2000 Maribor,  
02 620 98 05

E2E Ljubljana,  
Leskoškova cesta 11,  
1000 Ljubljana,  
01 620 94 32



EKO SKLAD  
SLOVENSKI OKOLJSKI  
JAVNI SKLAD

### Zakaj izbrati strokovnjake E2E?

Strokovnjaki podjetja E2E vam svetujemo  
glede na vaše potrebe, saj nam to omogoča  
široka ponudba kakovostnih izdelkov  
priznane blagovne znamke **Blauberg**  
(lokalne in centralne prezračevalne naprave).

Izračun za vas pripravimo BREZPLAČNO.

**Za bralce Metalurga nudimo poseben popust.**

Elektronski naslov: [info@e2e.si](mailto:info@e2e.si).

Več na: [www.blauberg.si](http://www.blauberg.si), [www.e2e.si](http://www.e2e.si).